

СВОБОДНА МИСЪЛ

ИЗДАВА ФЕДЕРАЦИЯТА НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ • LE JOURNAL DE LA FÉDÉRATION ANARCHISTE BULGARE (FAB)

Капитализмът на 21 век

3

Фатализмът, споходил капитализма през последните години, ражда нов жанр – капитализъм.

С такива синдикати не ни трябва началници

4

Държавата да им каже поне едно „мерси“.

Година след искрата на арабските бунтове

7

Какво ще цъфне през първата пролет след „арабската“?

Пропуснатите звезди мигове

8

Български анархист планира отвлечането на третия по ране партиен велможа в Кремъл.

Три месеца свобода в Китай

11

В китайско градче уволняват властта и издържат тримесечна обсада.

тема на броя

Векът на капитализма*

капът прил. само ед. свършен, фалирал, пропал, капут.
нем. *kaputt*: загази! ◀ фр. *être carot*: завършвам без ръка в игра на карти (букв. изигран), от *carot*: наметало с качулка

ЧЕТИ, ГОВЕДАРЧЕ!

Когато врагът те хвали

„Стари Бебеле, когато врагът те хвали, навярно нещо си сгрешил!“

Август Бебел
немски социалист

Излезе от печат енциклопедията „Първа българска република – 1946-1991“, издателство „Земя“, 2011 г., автори: Димитър Иванов, проф. д-р, по-известен като „Митьо Геспотомо“, и Милен Костадинов Куманов, ст. н. с. д-р по история. В енциклопедията, на буква „Ф“ може да се прочете:

ФЕДЕРАЦИЯ НА АНАРХИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ (ФАБ) – приемник на ФАКБ (Федерация на анархокомунистите в България), основана в 1919 г. и официално забранена и преследвана след 9 септември 1944 г. Възстановена в 1990 г. Издава месечния в-к „Свободна мисъл“, книги и брошури на анархистка тематика (исторически, теоретични и биографични). Работи за духовното и нравствено усъвършенстване на българския народ чрез популяризиране и разпространение на анархистките идеи и с личен пример. Участва активно в обществен живот на страната, бори се за радикална (революционна) промяна на социално-икономическата система на основата на принципите на сво-

бодата, справедливостта, взаимопомощта и солидарността. Отрича държавата във всички нейни форми, както и нейните репресивни институции: армия, полиция, съдилища, затвори, парламент, правителство, партии, бюрокрация. Обявява се за обединение на всички народи по света по пътя на федерирването между тях на равноправни начала за създаване на световна общност от независими и свободни народи. Интернационалните позиции, на които стои ФАБ, се защитават с участието ѝ в Международното анархистко движение.“

Трябва да признаем, че за пръв път един български марксист и полицай проявява спрямо нас обективност, която не е присъща на събратята му и ни поставя в известно затруднение. Ако тази лаконична бележка не е пореден компромат – нали мнозина биха казали, че щом ги хвали (в уста на такъв истината звучи като хвалба!), и на тия не им е чист косъмът – трябва да заключим, че Митьо е израснал и надраснал себе си готолкова, че можем да му изпратим формуляр-молба за постъпване в редовете на ФАБ. •

Редколегията
на Свободна мисъл

ТРИ НОВИ ТУХЛИ В СТЕНАТА

Какъвто си го направим

„Животът е такъв, какъвто си го направим!“

Често чувам или чета тази фраза. С две ръце бих се погнусил под нея, ако не беше обичайното ѝ продължение. Три примера:

11 бройки от 15-те брагя сали задника от Синода били сътрудници на ДС по официалните данни от комисия, чиято цел е да потушва истината. Единият от уличените митрополити с добре школуван глас рекъл буквално следното: „Библията ни учи да се покоряваме на всяка власт, защото

тя е от бога, затова ние бяхме длъжни да помагаме на държавата, като го правехме за благото на народа“. Публиката, която радее „сама да си го направи“, реагира на това преизвестено събитие със сълизи и сопולי: леле, народът остана без духовна опора! И веднага измъдря „конструктивното“: да свикаме църковнонароден събор, да си изберем благопристойни владици! Това, че в думите „всяка власт е от » » » продължава на страница 3

КРИВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Открито писмо

ДО БИВШИЯ ПРЕЗИДЕНТ Ж. Ж., ПО ЧИЕТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ НА Б. Б. Е ОБЯВИЛ 1 ФЕВРУАРИ ЗА ДЕН НА ПРИЗНАТЕЛНОСТ И ПОЧИТ КЪМ ЖЕРТВИТЕ НА „КОМУНИСТИЧЕСКИЯ РЕЖИМ“

На тази дата през 1945 г. са разстреляни регенти, министри, депутати и техни съучастници в престъпленията на предишния диктаторски режим.

В писмото си до Б. Б. бившите президенти Желев и Стоянов пишат:

„Денят на национална памет ще почита жертвите, но също така ще ни дава опор-

на точка за по-вярно разбиране на събитията от близко минало, без което е невъзможно да вървим напред като свободна, демократична и достойна европейска страна.“

Както се казва: без коментар! Д-р Желев,
Много бързо забравихте, че Борис III е военнопредстъпник и че жертвите от 1 фев-
» » » продължава на страница 3

БЕЗ
ЛОГО

СТАТИИ
АНАЛИЗИ
МНЕНИЯ
ТЕХНОЛОГИИ
ИКОНОМИКА
КУЛТУРА
ПОЛИТИКА
БЪЛГАРИЯ
ОЦЕНКИ

www.bezlogo.com

ПЕТ ГОДИНИ СЛЕД ФРЕНСКИТЕ ПОЖАРИ

ИДВАЩИЯТ БУНТ

» » » продължава от миналия брой

Първото изявление на Невидимия комитет след арестите

Всички са съгласни. Циреят ще се спуска. Вчера го повтаряха по кафенетата, днес го признават и в кулоарите на парламента със сериозно и надуто изражение. Пресмятането на рисковете носи определено удоволствие. Вече ни представят подробно меню с превантивни мерки за охрана на територията. Новогодишните празници търпят решителен обрат – „догодина няма да има стриги – яжте, докато има!“ За да не бъдат празниците помрачени от традиционните безредици, 36 хиляди полицаи и 16 хеликоптера са впрегнати от Алио-Мари (Мишел Алио-Мари, френският министър на вътрешните работи – бел. ред.) – същата циркаджийка, която по време на ученическите демонстрации през декември с трепет следеше за най-малкия признак за „гръцка зараза“ и подготвяше полицейския апарат за всеки случай. С всеки изминал ден загасналото гърдорене все по-ясно се гоня шумът на приготовеността за открита война. Техният хладнокръвен и прагматичен ход става все по-очевиден – вече не си правят труда дори да го представят като умиротворителна операция.

Вестниците добросъвестно изготвят списъци с причините за внезапното безпокойство. Финансовата криза, разбира се, с лавинообразната безработица, нейният принос към отчаянието и социалните планове, скандалите с Кервиел (френският брокер, чиито сделки костваха на Сосиете Женерал 5 милиарда евро – бел. ред.) и Магоф (шефът на финансовата пирамида в САЩ, завлякъл вложителите си с 65 милиарда долара – бел. ред.). Провалът на образователната система, нейното затихващо производство на работници и граждани, дори с децата на средната класа като суровина. Наличието на младеж, за която няма политическо представителство – младеж, която не става за нищо друго, освен да троши безплатните велосипеди, които обществото така добросъвестно ѝ е предоставило.

Нито един от тези тревожни въпроси не би следвало да изглежда непреодолим в една епоха, в която преобладаващият режим на работа на властта е точно управлението на кризи. Освен ако не предположим, че властта е изправена не просто пред поредната криза, пред редица повече или по-малко хронични проблеми, повече или по-малко очаквани смущения, а пред

Реалното организиране за оцеляването означава реално организиране за атака.

една безпрецедентна опасност; че е възникнала форма на конфликт и позиции, които по своя характер са именно *неуправляеми*.

Хората, които навсякъде формират тази опасност, не трябва да си задават само маловажните въпроси за причините или вероятностите за неминуемите движения и сблъсъци. Те трябва да се запитат как, например, гръцкият хаос отеква във френската ситуация? Едно въстание тук не може да бъде просто пренасяне на случилото се там. Световната гражданска война продължава да има местна специфика. Във Франция ситуация на всеобща безредици би провокирала взрив в друга посока.

Участниците в гръцките безредици имат срещу себе си слаба държава и същевременно предимството на силната популярност. Не бива да се забравя, че срещу Режима на полковниците само преди 30 години демокрацията се възстанови поради практиката на политическото насилие. Това насилие, спомените за което не са толкова далечни, все още изглежда интуитивно за повечето гърци. Дори водачите на социалистическата партия са хвърляли по някой друг молотов на младини. Въпреки това традиционната политика разполага с варианти, които много добре знаят как да се справят с такава практика и да разпростират идеологическата си плява до самото ядро на безредиците. Гръцката битка не беше решена и потушена на улицата – където полицията видимо попадна в капан, – защото нейното неутрализиране беше проведено другде. Няма нищо по-изтощително, по-смъртоносно от тази традиционна политика с нейните безжизнени ритуали, нейното мислене без мисъл, нейния малък, затворен свят.

Във Франция, нашите най-видни социалистически бюрократи не са били никога нищо повече от сбръчкани кухи черупки, изпълващи кулоарите на парламента. Тук всички участват в заговора за ликвидирани дори на най-слабите форми на политическо напрежение. Това означава, че винаги е възможно гражданството да се противопостави на нарушителя в една езикова операция, която върви ръка за ръка с военните операции. Безредиците от ноември

2005 г. и – в друг контекст – социалните движения от есента на 2007 г. вече показват няколко прецедента. Картичката на ясно настроените ученици в Нантер, които с футболни скандирания аплодират полицаите, изхвърлящи техните съученици, дава представа за това какво ни чака в бъдеще.

Няма спор, че привързаността на французите към държавата – гарантът на общочовешките ценности, последният бастион срещу катастрофата – е патология, която трудно се лекува. Преди всичко това е една измислица, която вече не знае как да продължи. Самите наши властници все повече виждат в нея ненужна пречка, защото те поне приемат конфликта в неговия истински – *военен* – смисъл. Те нямат за гръб да пращат елитните антитерористични части да потушават безредиците или да опразват център за вторични суровини, окупирани от своите работници. Докато социалната държава се разпада, можем да наблюдаваме възникването на ожесточен конфликт между онези, които желаят ред, и онези, които не желаят. Всичко, което френската политика успяваше досега да дезактивира, е на път да се отприщи. Тя никога няма да може да обработи всичко онова, което доскоро потискаше. В напредналия етап на социален разпад, можем да разчитаме на идващото движение да намери необходимата глътка nihilism. Кое не означава, че то няма да бъде подложено на други ограничения.

Революционните движения не се разръщат като зараза, а като *резонанс*. Нещо, създадено тук, резонира с ударната вълна, излъчена от нещо, създадено там. Всяко тяло резонира по свой начин. Бунтът не е епидемия или горски пожар – праволинеен процес, който се прехвърля от едно място на друго след първоначална искра. Той прилича повече на музика, чиито тонове, макар и пръснати в пространството и времето, постепенно успяват да увлекат със своя ритъм и мелодия до момента, в който връщането към нормалното става нежелателно и даже невъобразимо.

Когато говорим за Империя, ние назоваваме механизмите на властта, които

превантивно, с хирургическа точност задушават всеки революционен порив в една ситуация. В този смисъл Империята не е враг, който ни атакува фронтално. Тя е ритъм, който се натрапва – начин за разлагане и разпръскване на реалността. Тя не е начин за подреждане на света, а за неговото мъчително, тежко и насилствено военно ликвидироване.

Когато говорим за силите на бунта, ние имаме предвид очертаването на свършено различна *композиция*, различна страна на реалността, която от Гърция до френските бедни квартали търси своето възплъщение.

Повсеместно се осъзнава, че кризисните ситуации дават множество възможности за реструктуриране на господството. Затова Саркози може да обяви, без очевидно да лъже особено, че финансовата криза е „краят на света“ и че през 2009 г. Франция ще навлезе в нова епоха. Тази пародия на икономическа криза уж трябва да бъде нещо ново: уж трябва да се намираме на прага на нова ера, в която всички заедно ще се хвърлим в борбата с неравенството и глобалното затопляне. За нашето поколение – родено в кризата и непознаващо нищо друго освен икономическа, финансова, социална и екологична криза – обаче това е твърде трудно за приемане. Няма да ни баламосат пак с поредния рунд „започваме отначало“ и „само трябва да малко да затегнем коланите“. Честно казано, катастрофалните данни за безработицата вече не будят никакви чувства у нас. Кризата е начин за управление в един свят, който явно се крепи единствено на безкрайно управляване на собствения си крах.

Тази война не се води заради различните начини за управляване на обществото, а заради нежеланите и неприемливи идеи за участието и техните светове. Знаем го ние, знае го и властта. Остатъците от нейните активности ни виждат все по-многобройни и по-ясно различими и си скубят косите, докато се опитват да ни натъпчат по малките чекмеджета в малките си глави. Те протягат ръце към нас, за да ни задушат по-лесно в собствените си провали, собствената си парализа, в тъпата си пробле-

матика. От изборите го „преходите“, активистите никога няма да бъдат нещо повече от онова, което всеки път ни отдалечава с още малко от възможността за комунизъм. За щастие ние вече не понасяме нито измяната, нито измяната.

Миналото ни даде твърде много грешни отговори, за да не разберем, че грешките бяха в самите въпроси. Няма нужда да избираме между фетишизма на спонтанността и организационния контрол; между „всеки е добре дошъл“ на активистките мрежи и дисциплината на йерархията; между отчаяното действие сега и отчаяното чакане за по-късно; между отлагането на онова, което трябва да се живее и експериментира, в името на един рай, който прилича все повече на ад, колкото повече се отлага, и прищипването на умрялата идея, че саденето на моркови е достатъчно, за да излезем от този кошмар.

Организациите са пречки за нашето организиране.

Реално нищо не разделя онова, което сме, което вършим и в което се превръщаме. Организациите – политически или синдикални, фашистки или анархистки – винаги започват с практическото разделяне на тези части от битието. След това за тях става лесно да представят идиотския си формализъм като единствен цар за това разделяне. Да се организираме не означава да структурираме своята слабост. Преди всичко това означава да създаваме връзки – връзки, които изобщо не са естествени – ужасни връзки. Степената на организираност се измерва със степента на споделяне – материално и духовно.

Отсега нататък реалното организиране за оцеляването означава реално организиране за атака. Навсякъде трябва да се разработва една нова представа за комунизма. В полумрака на кръчмите, в печатниците, в „скуотите“, фермите, окупирани физкултурни салони, трябва да се раждат нови съзаклятия. На тези скъпоценни завери не бива да се отказват необходимите средства за влизане в бой.

Това е истинският революционен потенциал на настоящето. Все по-честите схватки имат това чудесно предимство: те винаги дават повод за такива съзаклятия – веднъж мимолетни, но друг път – непробиваеми. Когато няколко хиляди младежи тръгнат решени да атакуват този свят, трябва да си твп като ченге, за да търсиш финансова следа, лидер или доносник. •

(следва)

ТЕМА НА БРОЯ: ВЕКЪТ НА КАПУТАЛИЗМА

Капудализмът на 21 век

ИЛИ КОЛКО ПЪТИ ИМАШ ПРАВО ДА ОТЛАГАШ СРЕЩАТА С РЕАЛНОСТТА

Ендшпилът

Писанията на хора, които в момента движат милиони, милиарди и понякога трилиони долари, е добре да се четат. Това може да ни даде някаква представа за посоката, в която ще поемат тези огромни капитални – макар и да не е задължително посоката, която предричат съответните автори. Движението на капиталите в нашия свят дава пряко отражение върху живота на милиони хора, околната среда и не на последно място – тактиката и стратегията на съпротивата и революцията. Намалването на „свободните“ капитални – поради прехосване, злополучни борсови машиници, ценови войни без победители и пр. – отслабва самия капитализъм. Много от тези книги дават съвсем конкретни сценарии за следващите провали на капитализма и в немалко случаи са еднотипни за тях. Тяхната основна грижа е т. нар. „ендшпил“ – също често срещано заглавие и тема – или как да играят „играта“ в нейния край, за да спечелят или поне да не изгубят. Мнозина наши „приятели отляво“ се изживяват като страна в тази игра и смятат, че играят с черните фигури на съ-

щата дъска, но това е илюзия. Нашата цел трябва да бъде да обърнем дъската и да я счупим в главите им в най-подходящия момент – когато са достатъчно каталясали, за да пискат повече и да ритат по-малко. За да изберем момента обаче, е добре от време навреме да следим ходовете им, за да не цъфнем росни-росни, когато е вече късно и те са започнали новата игра с нови сили. В следващите броеве ще се опитаме да опишем някои от сценариите, които те считат за най-вероятни, и какво можем да извлечем ние от тях.

Вижд кой говори

Прогнози за неминуемия *капут* на капитализма и неговото олицетворение – САЩ – гъмжат из цялото „публично пространство“. Да оставим за момент „левия“ печат и „левите“ движения, които никъде няма нито да се запечатат, нито да се придвижат, ако не излязат веднъж завинаги от тресавището на реформизма, и да обърнем вниманието на пророчествата „отгясно“, за да видим къде точно ги боли онези, които ги боли за любимата им форма на експлоатация. В статия, озаглавена „Прог-

нозата за новата година“ от 31 декември 2011 г., Пол Крейг Робъртс, бивш заместник финансов министър на САЩ и редактор на Уол Стрийт Джърнъл, пише: „Спасението на Америка ще дойде, когато Вашингтон претърпи поражението на своите амбиции за световно господство“. Авторът сравнява последните законови инициативи на режимите (по неговите думи) на Буш и Обама със зверствата и мегаломанията на хитлерова Германия и сталинска Русия. По-интересната тема в обширната статия обаче е реакцията на самото американско общество. „Това говори достатъчно за стойността, която свободата има за американците – пише Робъртс. – Американците явно приветстват епохата на тиранията, в която навлизат“. Аргументът в полза на това твърдение е, че те подкрепят или републиканците, или демократите, чиито действия са еднакво вредни за свободата, а не подкрепят предпочитания от автора кандидата Рон Пол. Същността повечето от острите (и напълно основателни) критики в писанията на Робъртс и мнозина като него имат подобни цели – да избухат на преген план някакъв

техен кандидат за президент. „Рон Пол е нашият последен шанс“ пише Крейг Робъртс и с това, за съжаление, сам изхвърля писанията си в смрадливата кофа на електоралната пропаганда. Независимо от намеренията на авторите обаче, доста от данните и заключенията си заслужава да бъдат нарочно извадени – или по-скоро избавени – от прокапиталистическия контекст, в който са погнесени, и да бъдат поставени в добра жизнена – тоест смислена – среда.

Когато контекстът смърди, и текстът намирихва

В текстовете като този на Робъртс често може да се прочетат с различни вариации следните твърдения: „конституцията, плод на осемвековна борба, родила англо-американската гражданска свобода...“ или „идеите, които режимите на Буш/Обама институционализираха, са напълно чужди на англо-американските идеи за законност и свобода“ (от статии на същия автор). Подобни лъжи не са добра околна среда за нито едно твърдение, особено ако то е точно и добре аргументирано. Винаги когато чуем нещо от рода на „ан-

гло-американската свобода“, сме длъжни незабавно да го изрежем с острия скалпел на аргументите, защото тези идиотщини са не само вредни, но и в достатъчна степен престъпни. Те често замърсяват иначе напълно основателни критики към сегашната система и пречат за възприемането им от нормално мислещи хора.

За свободата и лицемерието

Англо-американски идеи за законност и свобода няма. Американската „революция“ от края на 18-ти век – тъй гръмко възхвалявана от всякакви блодолизци на властта – е война на законността срещу свободата, достатъчно кръвопролитна и красноречива. Конституции, конгреси, декларации и прокламации – това е бошаф за всеки човек, който истински милее за свободата. Всички тези хартии не стават и за нужника, докато камшиците плъщат по гърбовете на робите и телата им увисват по бесилките, защото са погледнали накриво оня, който изнасилва жените и децата им. Създаването на Съединените щати и тяхната „незави-“
» » » продължава на страница 4

КРИВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

Открито писмо

» » » продължава от страница 1

руари 1945 г. са и палачи, при които трябваше да бъдат изпратени техните приемници след 9.9.1944 г.

Моите друзери са се борили срещу двете диктатури и е гнусно паметта на борците да се смесва с тази на палачите.

Политика като вашата направа възможна и приемлива реабилитацията на димитровци, червенковци и живковци и изправи народа пред избора: „преди 9-ти септември“ или „преди 10-ти ноември“, от който кръг няма да го извади нито НАТО, нито Европейският съюз. •

БЕЗ УВАЖЕНИЕ:
Георги Константинов

БЕЛЕЖКА НА РЕДАКЦИЯТА НА СВОБОДНА МИСЪЛ

Който забравя, има енциклопедии. В Енциклопедия Британика (не в Уикипедия) за Борис III пише: „От 1938 г. до смъртта си Борис е диктатор по всички, освен формално“. „*Boris III.*“ *Encyclopædia Britannica. Encyclopædia Britannica Online. Encyclopædia Britannica Inc., 2012. Web. 17 Jan. 2012. <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/74204/Boris-III>*

ТРИ НОВИ ТУХЛИ В СТЕНАТА

Какъвто си го направим

» » » продължава от страница 1

бога“ се крие същността на църквата, господата „какъвто си го направим“ не желаят да видят. Това, че за „благомото на народа“ поповеите ни едно време са благославяли султана, после царете, след това и концлагерите – неудобно е да се спомня. Митрополитите са чудесен пример именно за това как сами са си направили живота – охолен и безгрижен, предателски и копоийски. „Самоправенето“ обаче дава една-единствена рецепта – събор! **Най-добрият събор е оня, който ще събори самата държава – с конфискация и социализация на милиардните имоти на Църквата.**

Или друго – работодателят ви е прецакал с пари, отпуска, осигуровки, условия на труд? Какво да се прави? Господата „какъвто си го направим“ тукатси са на линия: *лишете жалби в инспекцията по труда, спазвайте закона, задействайте процедурата по започване на стачка...*

Законопослушните забравиха ли как лично генерал-лейтенант министър-председател доктор хонорис кауза ББ покровителстваше един собственик на бирена фабрика? Практически всеки работодател си има държавно-админи-

стративен покровител. Жалби! Дъждобран за ураган.

Стачките – какво постигнаха? Стачката е проява на безкомпромисна борба за интересите на трудещите се, благодарение на която гнес има и отпуски, и (номинално) осемчасов труд, почивни дни и други блага – те не са паднали от небето („от бога“), нито са доброволно дадени от работодателите или политиците – не, изтръгнати са с кръв и лишения на предишните поколения стачници. От проява на тази борба, днешните легални стачки (и други протести) са превърнати в дипломатическа игра между синдикални бюрократи, държавни чиновници и експлоататори. Каква полза имаха самите работници от всички досегашни стачки?

Господата „какъвто си го направим“ в сладкогласен хор пеят: *спазвайте законите, пазете социалния мир... Социален мир няма! Има социална война, която работодателите и държавата водят и никога не са спирани да водят срещу народа! Затова – стачка без предупреждение, без компромиси, без съобразяване с техните интереси.*

Все пак стачката е само първа стъпка. Никаква победа не е постигната, докато

трудовият колектив сам не е станал стопанин на предприятието си.

Трети пример – пряната европейска идея за „законодателна инициатива на гражданите“. На господата „какъвто си го направим“ вече им текат лигите, устата им зяят за поредната осанна: *ето, политическата система ни дарява с нови свободи, властта се приближава до мнението на обикновените хора!*

Събудете се от розовите си сънища, господа. „Дарението“ е оплетено от толкова условия, че не ще потръгне като реално участие на народа в управлението, ще остане рекламна кампания, поредната зальгалка, че от „обикновения човек“ уж нещо зависи. По-вероятно е да се използва от олигархични групировки за лобирание на техните интереси под прикритието на „гласа на народа“. Изискването е 1 милион души от 7 страни членки на ЕС да заявят някакъв проект – първо – и чак след това чиновническите институции на Евросъюза ще почнат да го мерят с разни „критерии“ дали им пасва, след което пак институциите ще съчинят още един закон от великото множество закони, неизвестни на масите, но задължителни за изпълнение.

Предусещам как покрай обвиненията във „фанатизъм“ върху ми ще се изсипят поучаващи сентенци, че „истинската революция е в умовете“.

Така е. **И трябва всеки акт на вътрешно разбирание що е свобода да бъде подкрепен с действие, с промяна на обществените структури.** Иначе вътрешното „усещане за свобода“ е безсмислено, щом човек в реалността продължава да се подчинява на политици, банкери, чиновници, работодатели, ченгета и мъртви параграфи, мъчно разбираеми даже от юристи. Вътрешната мирогледна революция и реалните революционни действия са подобни на двойка алпинисти, те катерят стръмнината, взаимно си помагат и така стигат до набелязания връх. Ако не – загиват или изобщо не поемат нагоре, остават в подножието на планината.

Не ни трябва имитация на законотворчество, изобщо не ни трябва съучастие в подобно нещо – **трябва ни пряка демократия, решаване на жителските проблеми със силите и по волята на засегнатите от същите проблеми, но без посредничеството на властта, която поражда тези проблеми.** •

Васил Арапов

ТЕМА НА БРОЯ: ВЕКЪТ НА КАПУТАЛИЗМА

Капудализмът на 21 век

» » продължава от страница 3

симост" има един ясен резултат – запазването на робството в неговия най-жесток вид, докато „култивирането“ на Северна Америка не позволи да бъдат въведени по-рафинираните негови форми. Такива по-рафинирани форми към този момент са въведени вече в британската империя и тя използва това свое „морално предимство“ във войната с американските си колонии. На 7 ноември 1775 г. лорд Дънмор издава едноименната прокламация, с която обявява военна позиция и обещава свобода на всички роби (поробени от същата тази империя със съответните закони век по рано), които напуснат своите господари да се бият на страната на короната. Четирите години по-късно британският генерал Хенри Клинтън издава прокламацията от Филпсбърг, която освобождава робите и без да се запишат в английската армия. Към края на войната англичаните (вече „различни“ от „американците“) с присъщата лицемерна почтеност изпълняват обещанието си, като преселват близо 20 хиляди освободени роби в Нова Скотия (днешна Канада), карибските острови и дори в Англия. Десетки хи-

ляди негри намират свободата си в британската униформа, тоест *застават на страната на свободата срещу „Страната на свободата“*. Същата възхвалявана „конституция“, от 1787 г. – тоест „законността“ – съдържа изрични разпоредби в полза на робовладелците – на практика „либерализираната“ търговия с роби през първите две десетилетия „свобода“ е най-интензивната до този момент – десетки хиляди чернокожи мъже и жени са изтръгнати от домовете им в Африка, за да гинат по памучните и тютюневи плантации на „отците основатели“. „Изнанното си право“ да притежават хора като добитък американските памучни плантатори защитават с оръжие и през войната за „независимост“ на Тексас (1835-36) – независимост предимно от мексиканските закони, забраняващи робството поради друга гнусна политическа конюнктура, но вече от испанска, а не английска страна.

Дванадесет президенти на САЩ са робовладелци, като осем от тях са имали роби и докато са обитавали Белия дом. Последният от тях, Юлисиз Грант ясно пише за какво е била цялата „освободителна“ гражданска война (1861-

65): „Скоро робите щяха да станат повече от господарите и тъй като не бяха благосклонно настроени към тях, щяха да се вдигнат с цялата си мощ и да ги изтръбят. Войната струва скъпо както на Юга, така и на Севера, но както в кръв, така и в средства, си струваше цената“ (1885). С други думи, пред заплахата от истинско масово робско въстание – *борба за свобода в най-чиста форма* – рагетелите на „англо-американските ценности“ предпочитат касаницата с над 1 милион жертви – повече от всички останали войни на САЩ, взети заедно. В Гражданската война Северът просто изиграва лицемерната „освободителна“ роля на английските генерали век по-рано, като единствената разлика е, че „побеждава“. Ако войната беше срещу чудовищната институция на робството, то извергите плантатори и търговци на роби от Юга (а и не само от Юга) щяха да бъдат набързо обесени след края на войната, а портретите на „отците основатели“ робовладелци нямаше да висят по училищата, с имената им нямаше да кръщават булевардите във всеки американски град до ден днешен, а столицата нямаше да носи името на първия от тях

(Джордж Вашингтон има 216 роби). По всички човешки писани и неписани норми робството е геноцид – Прудон неслучайно го нарича убийство – и виновниците за него можеха поне да бъдат заклеени по подобаващ начин век по-късно. В тази война обаче победител не е свободата, а лицемерието. Ейбрахам Линкълн през 1855 г. пророчески пише: „... [ако победят,] бих предпочел да емигрирам в някоя страна, която няма претенции за свободолубие – в Русия например, където геспотизмът е чист, без примеси от лицемерие“. Последната дума, „лицемерие“, Линкълн изписва с „грешка“ – „hуросрасу“ вместо „hуроскриу“, – с което въвежда неологизма „хипокрация“ (или „власт на лицемерието“), който достатъчно точно описва политиката не само на САЩ, но и на целия просветен Запад до ден днешен.

Робството през 19-ти век

Тази кратка разходка из американските исторически забележителности има две цели. Първата е да ни напомни за онова, което често ни карат да забравяме – каква и най-вече чия свобода е защитавала „страната на свободата“, но

да речем, че това е минало незабравимо и пресвещени старини. Втората е много по-важна – възходът на робството в американските колонии през 18-ти и 19-ти век показва, че докато има пари и власт, никакъв интелектуален, морален, духовен, технологичен, социален и прочее прогрес не е необратим. Раздел 2 от Член IV на конституцията на САЩ от 1787 г. задължава всеки „гражданин“ да връща избягалите роби на техните „работодатели“. Почти по същото време, но от другата страна на „новата ера“ (1760 г. преди Христа), такава разпоредба е „разписана“ в законите на Хамураби. Камшикът във Вирджиния през 18-ти век след Христа едва ли е по-слабък от камшика във Вавилон през 18-ти век преди Христа, макар да е бил по-„просветен“. За близо 12-те милиона поробени африканци в двете части на Америка между 16-ти и 19-ти век Възраждането и Просвещението са най-мрачната епоха в човешката история. За да поставим нещата в перспективата на времето, е добре да отбележим, че цялото население на Англия в началото на 19-ти век (1801 г.) е около 8-9 милиона. •

А. Ванчев
(следва)

СИНДИКАЛИЗЪМ И АНАРХИЯ

С такива синдикати не ни трябва експлоататори

БЪЛГАРСКИТЕ ПРОФСЪЮЗИ ПОДРИВАТ СИНДИКАЛНАТА ИДЕЯ ПО-УСПЕШНО ОТ НАЙ-ОТЯВЛЕНИТЕ Й ПРОТИВНИЦИ

В края на миналата година бяхме свидетели на почти едномесечна стачка в българските железници, изпълнена с най-разнообразни парадокси. Например това, че макар да беше обявена против съкращенията в БДЖ, тя успя изобщо да се състои заради стачкуващите в друга компания – НКЖИ. Друг парадокс беше, че при стачкуващи 2-3% от всички служители, влаковете наистина не се движеха – но само пътническите, които така или иначе генерират само загуби за БДЖ. Най-абсурдното в тази стачка обаче беше това, че в резултат от ней ръководството успя да наложи по-големи съкращения и икономии, отколкото първоначално бе планирало. Колкото и упреци да изказаха другарите Недев и Владимир по адрес на синдикалистите по време на стачката, със сигурност вътрешно са им много благодарни, защото без тях нямаше как да постигнат подобен успех.

Самата стачка започна далеч след като конята на БДЖ вече беше у реката, а кредиторите бяха почнали да точат ножовете, за да го направят на суждук. Различните планове за „реструк-

туриране“ на железниците се дължат от края на 2010 г., знаеше се за съкращаването на влакове, съкращаването на служителите също беше очевидно стъпка, предвид продължаващото свиване на дейността. През цялото това време обаче синдикатите не съумяха, а всъщност не се и опитаха да направят най-естественото, а именно да съставят и представят алтернативен план за действие. Всъщност в продължение на дълги месеци след изтичане на предшните Колективни трудови договори (КТД) през пролетта, синдикатите водеха борба единствено по въпроса за събирането на членския внос – а именно настояваха той да се събира по ведомост от страна на работодателя. Вероятно защото не си правят илюзии, че могат да очакват от служителите сами да им носят 5-те лева, които очевидно не са заслужили.

Когато около седмица след началото на стачката започнаха преговорите, в техния център се оказаха не съкращенията, а подписването на нови КТД. Нищо лошо на пръв поглед, но реално борбата се водеше не за правата на служителите,

а за правата на синдикатите, заложили в договорите. Това естествено допълнително отслаби подкрепата за стачката, а синдикатите преговаряха така „убедително“, че в новите КТД залегнаха неща, които шефовете на БДЖ не бяха посмели да поускат преди това – намаление на годишния отпуск от 22 на 20 дни, на обезщетението при пенсиониране от 9 на 8 заплати, също така на допълнителния отпуск, който досега беше твърдо десет дни, сега е намален от пет до десет в зависимост от тежестта на условията на труд. Ще бъде въведена и бонусна система за заплащането, което по принцип е добра идея, но със сигурност ще доведе до спад в доходите на много от железничарите.

Този резултат е особено нелеп, предвид факта, че макар и с изтекли КТД, до стачката БДЖ изпълняваше всички залегнали в тях социални ангажменти към служителите си. Така синдикатите осигуриха на малкото подкрепили ги работници единствено законово оформено оряване на социалните придобивки. Въпреки че се инатяха до последно, КНСБ и

Подкрепа загубиха и правото си да налагат вето над съкращенията, което съвсем ще ги извади от уравнението при следващите етапи на „реструктурирането“. Синдикатите в НКЖИ поне имаха доблестта да признаят, че стачката се е провалила поради липса на подкрепа от служителите, докато тези от БДЖ до последно отчитаха илюзорни постижения.

Наблюдавайки това фиаско, човек може да си помисли, че синдикатите всъщност играят за противния лагер. Реално обаче то е резултат от това, че нашните профсъюзи са едни изпразнени от съдържание отломки от тоталитаризма и/или мелези на прехода, които нямат реално синдикално наследство. На първо място, едни истински синдикати не бяха оставили компанията да бъде опоскана и докарана до това жалко състояние. Истинските синдикати бяха се възпротивили на вземането на непосилни за връщане кредити (последно около 800 млн. лв.), от които същевременно няма никакъв видим ефект; бяха поставяли под въпрос съмнителните обществени поръчки, с които

от десетилетие се източва БДЖ; първо те бяха забелязали и липсата на около 1000 вагона, оказали се откраднати при последната инвентаризация. Пак те бяха смъррили машиниста Пешо за навика му да си тръгва от работа с туба служебна нафта, а стрелочника Гошо за фалшивите му болнични. Ако синдикатите бяха вършили каквото се очаква да вършат през последните десетилетия, не само БДЖ щеше да е в по-добро състояние за радост на всички ни, но и служителите щяха да ги припознават като свои представители, а когато се стигне до стачка, щяха да излизат 10 000, а не 100.

Дали реформата в БДЖ ще даде някакъв положителен ефект, или ще бъде просто пореден гърч, преди компанията да тръгне окончателно по пътя на „Кремиковци“ или БГА „Балкан“, предстои да видим. Едно обаче е сигурно – с поведението си по време на тази стачка КНСБ и Подкрепа забиха поредния пирон в ковчега на синдикализма и успяха да окепалят борбите за трудови права повече, отколкото и най-активните им противници. •

philipotel.blogspot.com

Г-не Фукуяма, краят нещо май го няма

Нещо се случва. Рекламното лице на капитализма „сър“ Ричард Брансън, който дълги години не се уморява да ни обяснява как да станем милиардери като него, призна наскоро, че капитализмът „леко е загубил посока“. Трябва да им се признае нещо на „висшите“ – научили са се, че гневът на гладните е опасен и вече не бързат да ни пращат да ядем паста – за това една кралица плати с главата си.

Всъщност, същите тези хора, които днес пог сурдинка признават, че „сме позагубили посока“, в края на 90-те побързаха да обявят „Края на историята“. Франсис Фукуяма, един от най-известните „професионални“ анализатори и философи на геополитическите процеси, прокарва тезата за окончателната победа на капитализма. Разни „общественици“, „икономисти“, „политолози“ и какви ли не още специалисти по манипулиране на телевизионните зрители, се заеха да ни повтарят тази фраза до втръсване, така че да не ни се налага да четем самата книга. В нея между другото пише: „Днес, когато човечеството приближава края на хилядолетието, двойната криза на авторитаризма и социалистическото централно планира-

не е оставила на ринга само един състезател като идеология с потенциално универсална валидност: либералната демокрация, доктрината на индивидуалната свобода и народния суверенитет“.

От 1992 г., когато излезе книгата, досега добре видяхме, колко истина има в нея. В последните 20 години светът практически е управляван от работодателите на Фукуяма. Сред тях се нареждат такива бележити „герои на нашето време“ като Муамар Кадафи и Барак Обама. Вкупом те успяха да докажат, че „либералната демокрация“ е медийно шоу, че „индивидуалната свобода“ е само за богатите, че „народният суверенитет“ е присъщ на удобните диктатори и че „принципите на свободата и равенството“ изобщо не вълнуват бандитите, управляващи Либия или Америка.

Тази Коледа обаче у Фукуяма „проговори загриженост“ и той огласи статия наречена „Бъдещето на историята“. Защото „съществуват силно тревожни икономически и социални тенденции, които, ако продължат, могат както да застрашат стабилността на днешните либерални демокрации, така и да детронират демократическата

идеология такава, каквато я разбираме днес“. Рецензата на статията е до болка позната. Срещат се откровени лъжи, които вече сме научени да приемаме безвъпросно, като „неравенството е... резултат от естествените различия при талант и характер“. Между редовете са поставени също толкова недоказани, но безвъпросно приемани от вече гресиранията публика твърдения, като това че марксизмът е единствената алтернатива на либерализма, „средната класа“ е продукт на капитализма, освен това се множи и вярва в демокрацията. В комбинация с няколко тъжни, но популярни факти – намаляващата семейна сигурност, увеличаването на икономическото неравенство, автоматизирането на производството, растящия брой ненужни работници – тезата е доказана: нуждаем се от „идеология на бъдещето“.

Фукуяма дори се ангажира да препоръча какво „би трябвало“ да съдържа новата идеология: нещо за преразпределението, нещо за свободата, нещо за частните и груповите интереси. Всъщност, нито за него, нито за работодателите му има значение, стига да запомним, че „идео-

логията не би могла да започне с отричане на капитализма като такъв“. От нас (хората, на които им пука) се очаква да изберем „вида капитализъм, който трябва да бъде предпочетен“. За да създадем „един свят със здрави общества на средната класа и силни демокрации.“ На всяка цена да осигурим „процфтяване на средната класа“.

От 80-те години на XX век ограбването по цял свят е оправдавато с приказката, че капитализмът и свободата са неразривно свързани. Като че ли много хора все още вярват в нея. Според 43% от американците, богатите са такива благодарение на „уменията и усилията си“, а не защото „познават подходящите хора или са родени в заможни семейства“. Според 69% от египтяните, разликата в заплащането трябва да се увеличи, за да се насърчава трудът.

Но ето че и в САЩ, и в Египет, и в България, и другаде нещо се случва. „Комуникираме“ все-повече, а сякаш сме все по-сами. „Работим“ все-повече, а сякаш сме все по-бедни. „Избираме“ все-повече, а сякаш избира някой друг. Машините ни дават „удобства“, но за да живеем „удобно“, трябва да се превърнем в

машини. Стискаме зъби и се радваме на лъскавите опаковки, с които е купен животът ни. Още не е ясно какво става. Ясно е само, че много хора са недоволни и не искат вместо тях да решават управляващите... бандити, както ги нарича „блажения“ Августин.

Дори в „страната на неограничените възможности“ над 46 милиона души официално са „осъществили възможността“ да живеят пог прага на бедността, а две трети от хората считат противоречията между бедни и богати за основния конфликт в обществото, четем във вестник, наречен „Капитал“.

Ако не се намери нова маска, за която да се скрие огромната несправедливост по света, ще дойде време да се изправим не народ срещу народ, а „висши“ срещу „нисши“. Да уволним политиците, да облекчим богатите от грижите за света и да натоварим бедните със задачата да решават за пръв път сами собствените си проблеми. От това се страхуват „висшите“ и търсят начин да го предотвратят. Дали ще успеят, ще покаже бъдещето.

И честта, майко, юнашка!... •

Златко

Прогресивното и реакционното

Прогресивността на едно социално движение или общество не се измерват с нивото на използваните технологии, а с това доколко е свободна личността, а значи и цялото общество. Техниката сама по себе си може да се употреби както за развитие, така и за потискане на обществото, както за борба против властта, така и за утвърждаване на крайно жестока експлоатация.

Хитлеровите инженери са строили превъзходни ракетни установки и чудесни двигатели за подводници – именно разработките на нацистите отварят пред човечеството пътя към космоса.

„Услужливата диктатура“ на националсоциалистическата държава, както я нарича съвременният немски историк Хетц Али, с нейните грандиозни социални програми, милиони модерни, добре устроени и чисти работни места е за сметка на свирепото ограбване на по-голямата част от Европа, поставянето на десетките милиони работници от Полша, Чехословакия, СССР и други окупирани страни отвъд границата на оцеляването. Успехите на блестящата промишлена модернизация в Англия през XIX век са на гърба на изгласува-

лите цялото деветнайсетостолетие английски работници (дори консервативният историк Дж. Трабелян, автор на фундаменталния труд „Социална история на Англия“, признава, че английският пролетариат е бил по-безправен през първата половина на века, отколкото средновековните селяни) и подложените на геноцид чрез глад (и злоупотреба с опиум, алкохол) индийци, ирландци, китайци и африканци. Чудовищната преса на експлоатацията, подкрепена от могъща военна машина за терор, е способна да съдейства за развитието на техниката, но в повечето случаи не носи на мнозинството от хората нито свобода, нито благогенствие.

Ако социалното движение чули барьерите, изпречили се на пътя на личната и обществената свобода, ако позволява на потисканите преди социални слоеве да поемат контрола върху живота си, като разрушават несправедливостта и неравенството, тогава такава движение е редно да счтат за прогресивно – то отваря нови хоризонти. Ако не постига нищо от изобретенията, значи не е прогресивно. За прогресивността и реакционността трябва да използваме категориите на Михаил

Бакунин, който смята, че всяко въстание като цяло е полезен акт, понеже дава нови възможности и отваря нови измерения на свободата пред онеправданите.

Въстаналите работници от Парижката комуна, участниците в богомилските и други „ереси“ през Средновековието, селяни и занаятчии са разбирали ценностите на класовата борба и на комунистическия бездържавен строй далеч по-добре от много от днешните политически и социално активни работници и студенти, неспособни на мащабни въстания, не разполагащи с никаква ясна алтернатива на потиснатия модел, можещи само да се ослабят на управлявани от профсъюзната бюрокрация стачки за мизерно увеличаване на заплатите или – таванът на възможностите на нашите съвременници – стихийни слепи бунтове.

Ако руските работници в началото на миналия XX век са създавали свои органи за самоуправление – съвети и фабрично-заводски комитети, заземали са предприятията, изхвърляли са от завода неугодните им началници, разсъждавали са за работническата власт, то в началото на XXI столетие твърде рядко ня-

кой стачник от Русия и Украйна си прави труда да помисли **извън** рамките на „социалното партньорство“ (прословутият „класов мир“ – тезис на Мусолини). Сегашните протестиращи спазват буржоазните закони, упрекват същата буржоазия, че ги нарушава, търсят справедливост от буржоазните съдилища. В началото на XX век френските работници, обединени в могъща, макар и доста непоследователна революционна организация CGT, се подготвят за последната обща окупационна стачка, превземат предприятия, влизат в сблъсък с полицията и твърдят, че дните на капитализма са преброени. Последното, макар и пресилено, все пак говори за вяратата им, до голяма степен наивна, за реалните им желания и нагласи за действие... Какво правят съвременните френски работници, днес, в ЕС и началото на XXII век? В най-добрия случай се борят за запазване на работното си място, за дребно увеличение на заплатата... и гласуват за десните партии, които им обещават защита на работните места от емигрантите от Северна Африка.

Така столетията прогрес в техниката не са довели до прогрес в съзнанието на про-

летариата – тъкмо обратното: налице е чудовищна деградация на работническата класа.

Комунистическото самоуправляващо се движение, чети „въстание“, не ще израсне от новите технологии и новите експлоататорски системи, то има съвсем други източници. Ако Маркс беше прав, че комунизмът израства от капитализма и че развитието на технологиите означава развитие на комунистическото и класово съзнание, че потиснатите слоеве ще проумееят, че нямат нищо общо с потисниците и ще прегърнат масово идеите за обществена собственост и липса на власт, то след революциите от 1848 и 1871 г. днес бихме имали невероятни като численост и съзнание революционни движения. Такива обаче няма. 150 години са достатъчен срок, за да се убедим в несъстоятелността на марксовата теория – тя просто не съответства на реалността. Кому е нужна тогава?

Къде все пак е мястото на технологиите? Те просто създават допълнителни възможности, но наред с това и допълнителни опасности за социалната революция. •

Михаил Магиз

ЗА КАКВО СЕ БОРИМ

Безработните и анархистите

Ако може да се вярва на НСИ, безработните хора у нас са около 370 000. От тях само 19 000 са напуснали сами работа, 63 000 никога не са успели да намерят такава, останалите почти 300 000 души просто са изгонени от работодателите си. От 370 000 само 82 000 са били безработни по-малко от пет месеца, 120 000 души са безработни повече от две години. За последните години по 20 000 души напускат, за да търсят работа в чужбина.

Все по-трудно става човек да си намери работа. Твърва ще става още по-трудно. Все повече хора ще стоят без препитание с месеци, дори понякога с години. Това е отвратително, но какво можем да направим? Ние, анархистите, не сме банда грабителни, та да върнем част от ограбеното, за да си купим чиста съвест. Не сме политици, та да ви излъжем да вървите след нас, с обещание да ви оправим живота. Не можем да помогнем с друго, освен да погледнем истината в очите.

Истината е много проста. Един ще продаде достойнството си за топло местенце. Друг ще си скъса гърба от бачкане, за да изхрани децата си. Трети ще стане висо-

коквалифициран специалист или ще избяга в чужбина... Все повече и все повече от нас обаче ще стават все по-излишни. Политиците, инвеститорите, бизнесмените, всички онези тарикати, които управляват живота ни, нямат нужда от нас. Почти всичко, което се произвежда

днес, се създава от машини и природни ресурси. Останало то се създава от китайци и висококвалифицирани специалисти. Не всеки обаче иска, не всеки може и не всеки трябва да бъде китаец или висококвалифициран специалист, за да има право на достоен живот!

Можем да чакаме. Да се надяваме, че ще се оправим сами. Някои дори може да успеят, но те ще бъдат все по-малко и цената, която плащат, ще бъде все по-висока. Човешината и любовта не струват нищо пред онези, които са си присвоили правото да ни управляват като

стаго – те си погбират най-кромките овце, най-здравите магарета, най-вкусните прасета и най-верните кучета. Останалите ще бъдат изхвърлени от собствения им живот, за да живеят богаташите вместо тях.

Така е в България, в Африка и в Америка. Така ще бъде, докато си избираме пастури на стагото, вместо да се разбираме като равноправни хора. Изборът е наш.

Можем да мислим само за себе си. Да забравим за непознатите по улицата, после за колегите и познатите, после за приятелите, после за братята, родителите и накрая дори за децата си. Да живеем, за да не умрем. Да псуваме пред телевизора и да мълчим пред началника. Да забравим, че сме хора.

Всеки от нас обаче може да бъде Човек. Които има братя и сестри, има права и задължения, има съвест и любов. Може да пострадаме от това, някои може дори да загинат. Но ние избираме да живеем, да бъдем щастливи. Да се борим рамо до рамо с другите като нас. Да бъдем достойни хора, а не добитък.

Ние избрахме да бъдем хора. Какво избираш ти? •

ФАБ

ИСТОРИЯ

Кратка история на анархизма

» » » продължава от миналия брой

След завземането на властта от сталинистите в Източна Европа и в Китай, едни от първите, които понесат ударите на полицейския терор, са анархистите. Така става и в Русия, където ЧК разгромява техните клубове в Петроград и Москва още в края на 1917 и началото на 1918 година. След избиването в подземията на ЧК следват нагласени съдебни процеси или масови изпращания в концлагерите на обширния „социалистически“ ГУЛАГ. Малцина намират спасение в изгнание, откъдето със слабите си гласове свидетелстват за героичното минало на анархистите от Изтока. На Запад финансираните от Москва компартии се представят гръмогласно като единствена опозиция и алтернатива на капитализма и либералната демокрация. Затова светът остава изненадан, когато вижда как след краха през 1989 г. анархистическото движение отново пуска корени.

В САЩ старите приятели от руски, италиански и испански произход трудно могат да се разпознаят в лицето на разгневените студенти; в Германия са останали само неколцина от старата гене-

рация, като Аугустин Суши, Вили Хуперц, Ото Раймерс, които публикуват скромните си бюлетени. За няколко години след 1968 г. обаче книжарниците внезапно се пълнят с книжнина върху анархизма, преиздавания, антологии, есета; професорите започват да приемат изследвания върху Испанската революция, върху Махно и Кронцаг, и др. За броени години се изгражда основата за разпространението и възприемането на анархистическата култура.

В Южна Европа разпространението на идеите и практиката на анархизма се ускорява с изписването на буквата „А“ в кръг по стените. През един от кратките периоди на демократизиране на Бразилия анархистическа книжнина се изпраща нелегално в Португалия на Салазар, който е забранил изучаването на историята на XX век. В Испания, смазана от диктатурата на Франко, младото поколение търси своите корени, разпитва по-възрастните и разпространява нелегално получаваните от изгнаниците книги, брошури и вестници. Веднага след смъртта на диктатора стотици групи възприемат името на CNT.

През символичната 1984 г. няколко хиляди анархисти

се събират във Венеция, за да слушат конференциите, да участват в дебатите, да присъстват на концертите, да посещават изложбите и да разказват за своята практика. През 1993 г. те са почти толкова многобройни и в Барселона за международното изложение. Тези големи форуми стават предпочитаното място за среща не само на приятели с различни култури и езици, но и на различни поколения – на привърженици на класическия анархизъм и на модните му проявления. Между тези два вида събирания географията на анархизма приема нови измерения: в страните от Латинска Америка и Източна Европа се възстановяват групи и издания, публикуват се мемоари. Разноцветното, многообразно развитие оттогава досега не спира. Анархистите навярно имат добро бъдеще.

Приятели на Комуна-та не са загинали, без да ни оставят нещо...

Ако следващите бележки не са интересни за вас, спокойно можете да не ги четете.

Макс Нетлау е считан за „Херодот на анархизма“, но той е най-вече историк на идеите и много по-малко на

движението. По-нови автори като Жан Препозие („История на анархизма“, 1993), Питър Маршал („В търсене на невъзможното“, 1992), Нико Берти („Анархистическият мислител“, 1998) следват неговия път, като се опитват да напишат общата история на движението в света, на борбите и на постиженията. С по-груби щрихи можем да я намерим, като прочетем Даниел Герен („Анархизмът“, претърпяла множество издания от 1965 насам, антологията „Ни бог, ни господар“, 2000 и др.), албума на Доменико Таризо („Анархията“, 1978), романа на Мишел Рагон „Паметта на победените“, Гатано Манфредониа („Анархизмът в Европа“), Анри Аврон („Анархизмът“), Протоколите от колоквиума върху анархосиндикализма в света в Париж през 2000 г., публикувани под заглавието „История на революционното работническо движение“. Протоколите на два други колоквиума от 1997 и 2001 г. са публикувани под заглавията „Анархистическата култура“ и „Има ли бъдеще анархизмът?“ Други книги разглеждат историята на отделни периоди или отделни страни, издадени са и многобройни биографии и автобиографии на дейци и бойци на

» » » продължава на страница 7

Година след искрата на арабските бунтове

...гората гори,
народът гори
в сърцата ни –
огън гори...

съвременен български
рап изпълнител

Международното анархистко движение, при всичката си аморфност, може да се окаже в позиция да играе решителна роля в бъдещото олевяване на арабските революции. Протестиращите на Уол Стрийт се сравняват с Тахрир, а протестиращите на Тахрир се гордеят с влиянието си в САЩ. Ако анархистите успеят да разработят стратегия за подкопаване на държавническите устои, мобилизиране на масите и зараждане на паралелно анархистко общество, тя може да намери своите реализатори нейде между Мавритания и Оман. Ако един подход днес успешно се приложи сред „анархистите“ на Синтагма, утре може да го видим сред „ислямистите“ на Тахрир. Стига само да се намерят хора, които знаят къде са тръгнало.

Едва ли Мохамед Буазизи е очаквал, че ще погнали Тунис. Но месец след неговата смърт президентът Бен Али си беше взел златото (дадено му на съхранение от цело-

купния народ или спечелено с тежък труд на свободния пазар – кой както предпочита) и беше удобно настанен при колегите си в Саудитска Арабия. Искрите от огъня прескочиха в Алжир, Бахрейн, Египет, Ирак, Израел, Йордания, Кувейт, Ливан, Либия, Мароко, Оман, Саудитска Арабия, Судан, Сирия, Тунис, Западна Сахара, Йемен. Смело можем да кажем, че стигнаха страни като Испания, Англия, Гърция, САЩ и дори съседна Румъния. За Казахстан и Китай не можем да кажем нищо – медиите не считат за нужно да ни обясняват полицейските мародерства там.

В Либия се делят на племена. В Египет и Тунис врагът е диктатурата. В Бахрейн и Саудитска Арабия противопоставянето е на верска основа. В Йемен са недоволни от президента, който се грижи повече за интересите на Саудитската кралска фамилия, отколкото за народа си. В Саудитска Арабия протестите са малобройни, но в Тунис и Египет управляващите се огъват под натиска на улицата. В Сирия срещу правителствената армия воюват редовни войски, а в Йемен правителството коли хората по улиците съвсем безпрепятствено.

Заг тези сериозни на пръв поглед различия обаче прозират общи тенденции.

В Египет нивата на неравенство и бедност са сравними например с тези в България, където никои не се сеца да протестира. Египетската полиция и служби за сигурност обаче са пословични със своята жестокост – те избиват и измъчват както радетелите за „демократични“ реформи, така и радетелите за ислямска държава по законите на шариата. Нещо повече – младежите в Египет са значителен процент от населението. Към 2010 година повече от 10% от хората в Египет са на възраст между 20 и 24 години. 43% от безработните в Египет са с висше образование.

Още преди „арабската пролет“, при първата „световна хранителна криза“ през 2008 г. Египет е сред 30-те страни, в които избухват бунтове и протести. Трудно можеш да убедиш няколко милиона безработни младежи, че няма лошо в това да ги управляваш, докато остаряват, когато цял свят следи цирка, наречен „президентски избори в САЩ“. Още по-трудно е да ги контролираш, когато няма нужда да се събират физически на едно място, за да

си направят страница в интернет, в която хиляди хора взаимно си вдъхват кураж. Комбинацията от редовни политически репресии, множество млади, образовани и активни хора, още по-голямо множество гневни, гладни и бедни хора и съвременни комуникационни технологии е взривоопасна. Буазизи и неговите сънародници гравват фитила. И Египет пламва.

Противопожарните операции в околните тирании не закъсняват. В началото на 2011 г. за няколко седмици кралят на Саудитска Арабия раздава 214 милиарда долара на поданиците, а до края на годината отваря 60 000 работни места в полицейското министерство. Изпитаният похват на тоягата и моркова обаче не успява да му спести най-горещата година на протести през последните десетилетия. Протестните прояви (от няколко десетки до хиляди души, демонстриращи за политически свободи пред дулата на полицаите), арестите и стрелбата по площадите не спират и до днес. На 16 януари 2012 г., на погребението на последната (засега) жертва на режима се събират 70 000 души. Не знаем колко са бедните в тази страна, но при размера на „социалните програ-

ми“ едва ли можем да очакваме много хора да са гладни. За сметка на това процентът на висшистите сред безработните нараства стремглаво от 18% през 2000 г. до 44% през 2009 г.

Една революция има нужда от множество хора, които да осъществят промяната, и от идеи, които да мобилизират хората. Хората, които правят „арабската пролет“ не са просто „бедните“. Много победни хора от египтяните и тунизийците (да не говорим за саудитците и бахрейнците) кротуват под камшика на диктаторите си. В сравнение с тях бунтуващите се са сравнително образовани, нахранени и „развити“. В „индекса на човешкото развитие“ България стои до Саудитска Арабия, а Либия, дори след „революцията“, е само малко пог тях. Разбира се, по доход на човек от населението и двете страни изпреварват България значително.

Според много анализатори именно натрупването на критична маса от млади, образовани и безработни хора е различният фактор, който прави „пролетта“ възможна. Освен статистиката за образованието и безработицата, характерът на протема

» » продължава на страница 8

ИСТОРИЯ

Кратка история на анархизма

» » » продължава от страница 6

движението, които е трудно да изброим тук. Институти като CIRA в Лозана или в Марсилия предлагат периодично каталози с почти всички нови публикации, отнасящи се за анархизма.

В брошурата „Един век песни“ (Лозана, 2001) са събрани много анархистически песни, които могат да се намерят и на дискове. Двама италиански автори събират „Анархистическите песни на Италия“ (Милано, 2001, 400 стр.). Много от тях могат да бъдат намерени в интернет.

От началото на 70-те години на ХХ век се появяват множество филми с историята на анархизма като „Екстрадиране“ (на Петер фон Гунтен, Швейцария, 1974) за отношенията между Бакунин и Нечаев и експулсирането на последния от Швейцария. Съществуват множество документални и игрални филми за Парижката Комуна. За Мексиканската революция можем да видим Марлон Брандо в „Да живее Сапата!“ (на Елиа Казан, САЩ, 1952) или документалния „Сапата – жив или мъртъв“ (на Патрик льо Гал, 1993). Махно е оклеветен от съветската кинематография и „реабилитиран“ от Елен Шателен

в документалния филм „Нестор Махно, селянинът от Украйна“ (Франция, 1996). Филми за революционния синдикализъм са „Джо Хил“ на Бо Видерберг (Швеция, 1971) и документалните за Германия („Анархосиндикализъм“, 1996) или за Швеция („Една история без край“, 1995). „Свободният глас на труда“ (САЩ, 1980) отразява борбите на евреите анархисти в САЩ, „Бандата на Боно“ (на Филип Фурастие, Франция, 1968) и някои легендарни епизоди от „Бригадите на Тигъра“ (телевизионен сериал, Франция, 70-те), филмът на Монталдо „Сако и Ванцети“ (Италия, 1971), както и документални филми със същия сюжет. Кинотворби за Испанската революция се правят и до ден днешен, а множество кадри можем да видим и в „Едно груго Бъдеще“ (Ришар Прос, Франция, 1988), както и свидетелствата на жени във „Животът на всяка от нас“ (Лиза Берже, Каръл Мейзър, САЩ, 1986). В Боливия, Аржентина и Уругвай съществуват множество документални филми за забележителни епизоди от историята на тези страни. В по-новата история, освен „Маи, 1968“, можем да гледаме сериала „Ние обичаме толкова силно Революцията“, заснет от Даниел

Кон-Бендит (Франция, 1986) и добрия репортаж за международната среща във Венеция през 1984 г., реализиран от хонконгски приятели. Съществуват и множество филмирани биографии на френски език за Рудолф Рокер, Луи Лекан, Ме Пикерей, Арман Гуера.

Колкото до интернет, там могат да се намерят хиляди текстове, истории, биографии и фотографии. Можем да започнем от кой и да е сайт и винаги ще намерим връзка към нещо, което не сме знаели досега, например (на френски – бел. ред.): www.plusloin.org, www.atelierdecreationlibertaire.com, raforum.apinc.org, www.cira.ch и още много други... •

Мариана Енkel

Година след искрата на арабските бунтове

» » » продължава от страница 7

стите също говори за това. Те са почти винаги мирни, организирани и популяризиращи главно в Интернет, с предимно политически искания за повече права и демократизация.

На пръв поглед подобни искания няма как да не бъдат изпълнени. Видно е, че авторитарното управление не издържа на пред предизвикателствата на Интернет, глобализираната икономика и позитивните методи за контрол на населението. Политическите промени в близките години изглеждат неизбежни, дори в бастioni на авторитаризма като Саудитска Арабия.

Те обаче няма да бъдат придружени с промени в икономическото статукво. Дори в страните, в които „революцията победи“, свързаните с властта групировки запазват привилегиите си по нова форма. Институциите на представителната демокрация не са достатъчни, за да блокират осребряването на властта, както показва историята на нашия преход. Протестите в Тунис извърлят диктатора, управлявал 24 години, и неговото правителство. Държавата е оглавена от министър в пра-

вителството на предишния диктатор, управлявал 30 години. На 23 октомври 2011 се провеждат избори за конституционно събрание, безапелационно спечелени от „ислямисткото движение Нахда“. При избирателна активност от около 52%, „Нахда“ печели 37% от гласовете. Партиите, откровено свързани с доскорошния режим, събират около 20%. 31% от гласовете са подадени за кандидати, които няма да влязат в парламента.

Сред 365-те точки в програмата на „Нахда“ са повишаване на БВП, създаване на работни места, увеличаване на инвестициите, намаляване на инфлацията – все добри пожелания, които не се различават съществено от пожеланията, срещани у всяка предизборна програма в „развитите демокрации“. Предвид местните условия, са включени пълна амнистия за политическите затворници и създаване на ислямски банки. Подобна икономическа програма е обречена в условията на глобализирания капитализъм, но едва ли избирателите на „Нахда“ си дават сметка за това. Напредъкът на Тунис като че ли се изразява единствено в избутването на членовете на доскорошната управляваща кли-

ка встрани от властта, поне засега.

Същото не може да се каже за Египет. Хосни Мубарак „се оттегля“ на 11 февруари, но оттогава протестите не спират. Само на годишнината от смъртта на Буазизи площад Тахрир даде поредните 9 жертви. Управляващата (не само страната, но и значителна част от икономиката) военна хунта провежда „демократични избори“, спечелени от „Мюсюлмански братя“ – движение, удобно за нея и близко по идеи до тунизииската „Нахда“. Няколко дни след изборите, командващият хунтата Хюсеин Тантауи бърза да обяви края на 30-годишното извънредно положение, но не пропуска да отбележи, че това не важи за случаите на „разбойничество“. ВВС отбелязва, че в речника на военните, протестиращите също са „разбойници“. „Разбойниците“ обаче нямат намерение да се предават. На 25 януари военните са принудени да обявят „заговор за насърчаване на хаос по повод първата годишнина на революцията“, при който на Тахрир има поне 100 ранени. Лозунгът, който кърти от Египет, е „Революцията продължава!“

„Успешните революции“ разчупват политическата

система. В Тунис доскорошни политически затворници управляват страната. Египет никога няма да бъде същият. Либия е на път да се върне към колониалното си минало. Никъде обаче доскорошните управляващи не са напълно изгонени от властта, а бедните не са станали по-богати. Не би могло да бъде иначе, при стратегията, която са възприели протестите.

Въпреки че безработицата и бедността са основните причини, които водят хората на площадите, политическите искания, поддържани там, се изчерпват с реформи в посока към представителна демокрация. Няма стройна организация, която да изнесе на плещите си радикална – ако трябва дори въоръжена – промяна. Комунистическите партии нямат изгледи за завземане на властта и, верни на опортюнизма си, се ограничават с парламентарна борба. Безвластническата идеология не е популярна, въпреки естествения афинитет към принципите ѝ, който се проявява сред младежите, демонстриращи по площадите и разполагащи с време и средства за информиране. На този етап няма изгледи протестите да постигнат нещо по-различно от това, което

се случи в „прехода“ по нашите земи – пропускане на нови хора в средите на управляващата класа за сметка на морално и формално узаконяване на откраднатите от народа богатства.

От друга страна във всяка революция тече процес на олевяване. Египетските младежи имат повече от година време, за да се убедят, че могат да се организират сами. В повечето страни протестите не успяват да постигнат политически промени и въпросът за алтернативни пътища е отворен. В Либия Западът се намесва, за да си осигури контрол над населението чрез контрол върху властта. Йеменският президент вече половин година „се оттегля от камерите и шума“, докато войниците му избиват хора по улиците. Дори в Тунис, където Буазизи е превърнат в национален герой, ислямистите са алтернатива със съмнителна стойност. Пукването на „пролетта“ поставя пред арабските народи нови въпроси, чиито отговори няма да се мерят в глобализирания капитализъм. Те обаче вече знаят нещо, което тук сме забравили – че държавата е просто грабителска банда. •

Златко

НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Пропуснатите звездни мигове – 2

Четвъртък, 5 февруари

Сутринта, докато се бръсна и слушам новините, радито съобщава, че в „крепостта на френската компартия“ Сен-Дени е започнал нейният XXII конгрес, на който присъстват много делегации на източни и западни „братски“ партии. Наострям уши, защото около така наречения еврокомунизъм от доста време се вдига шум и е възможно на конгреса да се получат пукнатини в „моралното и политическото единство на международното раб. и ком. движение“. Понеже ще закъснея, отказвам закуската и моля „графинята“ да ме отведе с колата си до гарата. Освен билет, купувам и вестник „Юманите“ – органът на ФКП. В него намирам материали за откриването на конгреса, делегациите и състава им. Вниманието ми привличат „съветската“ и българската. На Лионската гара си купувам „Фигаро“ и „Либерасион“ и вземам метрото за две спирки.

В тези вестници има допълнителни информации за тукашния XXII конгрес. Във „Фигаро“ пише, че съветската делегация се ръководи от Андрей Кириленко – третият човек в йерархията на Кремъл след Брежнев и Су-

слов (годинамата е 1976). Отново преглеждам „Юманите“ и виждам програмата на домакините. След закриването на конгреса, в неделя, на 8-ми, ще се проведат митинги на закрито в 14-те зали на летище Бурже (до Париж, където се провеждат демонстрации на новостите в световната авиация). Залите са наети за случая от ФКП. Мозъкът ми работи на бързи обороти... Вниманието ми е приковано от Кириленко, украински апаратчик, който е въведен във висшите партийни сфери от покойния Хрушчов, който е бил по времето на Сталин първи секретар на украинската компартия. Кириленко остана при Брежнев и се бе закрепил, както пишат, на трета позиция – член на политбюро и секретар на ЦК на КПСС. Двамата със Суслов са заместници и евентуални наследници на болния и грехнал Брежнев. В главата ми се ражда план, който ще нарекат, както обикновено, химера. Ще трябва да го обмисля всестранно, но по-важното е дали ще се намерят хора за изпълнението му – ето кое, както толкова често досега, е химеричното.

За да завърша и да не се връщам повече към този „важен персонаж“ според тукаш-

„Ще се приближа до госта, ще го подпра с нагана в ребрата, след което ще поискам да ми докарат хеликоптер, с който да отлетим двамата...“

ната преса (в интерес на истината, аз никога не съм смятал, че сред висшите ръководства на компартиите, включително съветската, има личности, чийто интелект и теоретичен багаж заслужават внимание), ще разкажа и онова, което научих впоследствие за моя „обект“. През 1982 година умира Суслов. Брежнев също напуска божия свят и мястото му се заема от шефа на КГБ Юрий Андропов. Една от първите му работи е да елиминира конкурентите. Всъщност единственият е 76-годиш-

ният Кириленко, за който на Пленум на ЦК на КПСС е обявено, *„че он впадна в старчески маразм и в ноември 1982 года отправлен на пенсию“*. (Ако старческото озлупяване беше критерий, отдавна трябваше като „мараматици“ да бъдат отправени на „заслужена пенсия“ почти всички членове на Брежневското политбюро!) Биографичните бележки за тази „бележителност“ завършват с още един интересен факт. В своята книга (в която става дума за папата) „Шпиони във Ватикана“, излязла през 2009 г., американският журналист Джон Кольтър съобщава, че през ноември 1979 г. съветското ръководство е издало неофициална смъртна присъда срещу папа Йоан Павел Втори (полският „папа Войтила“). В свръхсекретна заповед, то е разпоредило на КГБ да употреби срещу папата *„средства, които, ако е необходимо, могат да бъдат повече от дезинформацията и дискредитирането“*. В нея се казва още, че *„трябва да бъдат използвани всички достъпни средства, за да бъде избегната новата насока в политиката, започната от полския папа“*.

Под заповедта стояли подписите на членовете на по-

литбюро или Президиума на ЦК на КПСС Михаил Суслов, Андрей КИРИЛЕНКО, Константин Черненко и на секретарите на ЦК Константин Русаков, Владимир Пономарев, Михаил Зимянин, Иван Капитонов, Владимир Долгих и, кой още мислите... Миша ГОРБАЧОВ!

Всички тези събития обаче се разгръщат доста по-късно, а аз пиша за началото на февруари 1976 г. Още с откриването на конгреса, Жорж Марше е заявил, че „пролетарският интернационализъм“ трябва да бъде реципрочен, тоест на пазара, ако перифразираме Шейлок, трябва да бъде ока за ока! Като се дешифрира фразеологията (за това не е нужно да си Шамполион), се разкриват прозрачните противоречия в конфликта между КПСС и западните компартии!

Петък, 6 февруари

Сбудиох се много рано. Плънът беше узрял в главата ми. След работа ще отида до Хаджията, за да споделя с него обмисленото, макар и като сценарий, без да го посвещавам в намеренията си. Искан да чуя неговата преценка, знаейки отнапред ре-

» » » продължава на страница 9

CNT участва в правителството

» » продължава от миналия брой

Формирането на каталонското правителство с участието на CNT става край на дгубластието между Комитета на антифашистките милиции и правителството на Компанис чрез елиминирането на първия. Въпреки всичките си недостатъци, Комитетът на милициите представя революционните стремежи по-добре от правителството. Едва ли е нужно да се добави, че в новото правителство работническите организации са в малцинство, а политическите партии – в мнозинство. Така, два месеца след като униженият Компанис декларира на 20 юли, че е готов да бъде обикновен войник в борбата, сега държи юздите на политическата власт. Остава да се разбере дали ще съумее да си служи и с нагайката!

По какъв начин тази промяна помага в борбата против Франко? Сантилиан дава следния отговор: „Ако става дума само за Революцията, самото съществуване на правителството не беше благоприятен фактор, а препятствие, което трябваше да бъде разрушено; но ние трябваше да се подчиним на изискванията на една кървава граждан-

ска война с международни усложнения и бяхме обвързани с международните пазари и отношенията с един свят на държавите, а за организирането и ръководенето на тази война в условията, в които се намирахме, ние не разполагаме с организъм, който би могъл да замести стария държавен апарат“.

Сантилиан продължава, отбелязвайки, че една „модерна война“ изисква комплексна военна индустрия, което, за страни, които не са напълно автономни, предполага политически, индустриални и търговски отношения с центровете на световния капитализъм, които притежават монопола върху суровините. Другите страни обаче са враждебно настроени към Революцията и отказват да доставят суровини, ако няма макар и привидното правителство. Разпускането на Комитета на милициите не е последната жертва, направена, за „да се покаже нашата добра воля и нашето първожелание да спечелим войната. Но колкото повече отстъпвахме пред общия интерес, толкова повече се изправяхме пред препятствията на контрареволюцията, олицетворена от централната власт.“

Какви са резултатите от това поведение? – пита Сантилиан и си отговаря: „Определено, не в полза на войната и още по-малко в полза на победата над врага.“

През това време Москва влиза в конфликта и малцината сталинисти (повечето изследователи считат, че те не са повече от 3000, а самите те твърдят, че имат 30 000 членове в този момент), започнали да абсорбират различни социалистически групи в една Обединена Социалистическа партия на Каталония (PSUC), се окуражават от нарастващия контрол, упражняван от руските агенти и техници във всички държавни учреждения. Москва има намерение да разруши революционна Каталония – било с прекъсване на доставките на оръжие, било с пряко нападение. Моментът обаче още не е настъпил и затова не е изненада, че на 25 октомври 1936 г. сталинистите са готови да подпишат пакт за общи действия със CNT, FAI, UGT и PSUC. Пактът е поредната стъпка към пълната централизация на властта в ръцете на Каталонското правителство. Клаузите на договора съдържат колективизация на средствата за производство и експроприацията им без ком-

пенсации, но с едно ограничение: „Ние сме съгласни да кажем, че тази колективизация не ще даде очакваните резултати, ако не е ръководена и координирана от един истински представителен организъм на колективите, който в случая не може да бъде друго, освен правителството, където са представени всички социални сили.“

Договорът се простира и върху превръщането на жилищата в общински и върху фиксирането на максималния наем. Предписва се също координация на действията на всички бойни съединения и задължителното им трансформиране в една широка и дисциплинирана „народна армия“.

Това е договор за национализирането на банките, по силата на който работническия контрол върху всички банкови операции от комисите на служещите се заменя с контрол от финансовата канцелария на Правителството. Договорът съдържа и клауза за „общо действие, за ликвидиране на вредната дейност на неконтролирани групи, които поради неразбиране или зла умисъл, поставят в опасност приложението на тази програма“.

Два дни по-късно, тази нова победа на контрареволю-

цията е отбелязана на голямо публично събрание. Сред ораторите се мъдрят регионалният секретар на CNT Мариано Васкес, бъдещият министър на народното здраве Федерика Монсени и онази жалка фигура на каталонския социализъм Хуан Коморера, както и... руският генерален консул в Барселона Антонов-Овсеевко! Пактът за единство е само първата стъпка в плана на сталинистите за завземане на властта. В началото, при провеждането на Социалната революция, гребната буржоазия се представлява от един неопределен блок. CNT защита нейните интереси и сега сталинистите се готвят да спечелят тези партизани на Компанис. Кризата от декември 1936 г. в правителството на Каталония очевидно се дължи на липсата на умереност в атаките срещу международната политика на Русия от страна на комунистите от POUM, които имат един представител в правителството. Това е използвано от сталинистите, за да дискредитират и CNT, като искат обяснение защо никаква офанзива не е предприета на фронта в Арагон, държан главно от анархистите. Два дни по-късно кризата е „решена“ чрез

» » продължава на страница 10

НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Пропуснатите звездни мигове – 2

» » продължава от страница 8

акцията му. За свършеното сякаш да му разказвам после, ако всичко минеше благополучно... Тогава, а и години след това, аз не криех от него своите идеи срещу бездействието, което убива организацията или я превръща в нещо подобно на религиозна секта със смешни ритуали и изпразнени от съдържание проповеди. Споделях с него, защото, независимо от враждебното му отношение срещу всяко действие, което е „вън от закона“, той имаше изключително богати връзки в международните анархистически среди, създадени през изтеклия четвърт век, откакто беше пристигнал от Турция през Италия в Париж. При нас, макар и „неформално“, както казват днес (или без организационни връзки) в движението винаги е имало, ако не в една страна, то в друга, групи, организации и течения, адепти на различни методи за противостояне на властта, от просветителството до въоръжената борба. Независимо от различията ни, съществува солидарност и взаимопомощ, дори когато „нацифистите“ се разграничават рязко и „осъждат“ публично акциите

на „авантюристите“... Такива млади и решителни хора ми бяха нужни за някои повече или по-малко „велики дела и грандиозни планове“ и аз се надявах с помощта на другари като нашия стар „носорог“ да ги намеря. Затова разискувах с него често тези теми и споделях някои от своите идеи... С тези мисли се отпразних на работа. Продължаваха да се давам в прахта на пробивания бетон, която запълваше ноздрите, влизаше в ушите и очите, въпреки очилата и като че ли правеше още по-разбираем поета, който пишеше „и хладен гроб – сладка почивка“. Главата ми бучеше и дявол знае колко беше кръвното ми налягане, а аз не можех да си обясня мощния инстинкт за самосъхранение, който поддържаше жаждата за живот на милиони като нас, които срещу много по-малки жертви и по-малко усилия биха могли да променят и да направят значително по-поносим, по-достоеен и по-желан собствения си живот и този на себеподобните...

След като привърши работният ден, отидох при Хаджията. Започнах нашия разговор с това, че на днешния ден преди 103 години обещиха Дякона Левски, а той ми

„Докога с кокалите на Левски ще си измиваме срама от историческата ни парализа?!... Трябват ни нови... кокали!“

предложи да... напиша статия за „Наш път“. Избухнах:

– Хаджи, докога с неговите кокали ще си измиваме срама от историческата ни парализа? „Нашите“ всеядни властници продължават да ги оглозват, а народът се прави, че не разбира шмекерията на управниците си и собственото си падение... И ние ли трябва да им подражаваме? И не ти ли е минавало през ума, че остарелите и излъскани от употреба кокали на нашите герои от миналото, чийто биографи си поместват регулярно всяка година във вестници и списания, няма да ни помогнат... Казвам му, че се срамувам от моя ритуал, който е амортизиран. Трябват ни нови... кокали!

– Лесно е да се говори, но ти мислиш ли сериозно, че можем да направим нещо друго, по-различно, така както ни гледаш?

– Да, ако можеха да се намерят половин гузина истински мъже и жени...

– И какво би направил, ако ги имаше?

– Ето какво: нали знаеш, че в момента се провежда XXII конгрес на ФКП...

– Е, и какво?

– Имай малко търпение и не ме прекъсвай! Дошли са делегации от всякъде, включително и от СССР. „Съветската“ се води от Кириленко. Конгресът приключва работата си утре, а в неделя ще се провеждат митинзи на закрито в 14-те зали на летище Бурже. Главните действащи лица ще бъдат оратори от „братските партии“ в страните на „строящия се комунизъм“ и на „прогнилия капитализъм“. Във всяка от залите ще се проведе по един такъв митинг. Най-важният ще бъде с Марше и Кириленко...

– И ти искаш да ги взривим ли?

– Не, Хаджи, намеренията ми са много по-миролюбиви. Ще се приближа до госта, преди да са влезли в залата и ще го подпра с назана – ка-

либър 11,45 – в ребрата, след което, пред алтернативата да го взема за спътник по пътя до свети Петър или при Луцифер, ще поискам да ми докарат хеликоптер, с който да отлетиш двамата...

– Става за сценарий на филм, само че в реалния живот или охраната му ще те разоръжи, или снайперистите ще ти пръснат черепа...

– И това е предвидено: когато извадя револвера, ще извикам гръмогласно, че митингът е инфилтриран с мои другари, които при една „трудова злополука“ („аксидан дю травай“) ще хвърлят бомбите си в тълпата. И понеже там ще има поне стотина хиляди „възторжени посрещачи“, можеш да си представиш каква хекатомба ще се получи. И не толкова от шрапнелите, колкото от паниката и бягството на обезумялата от страх тълпа...

– Значи ти си готов да загинат няколко хиляди невинни жертви.

– Хаджи, аз давам на организаторите и на охраната възможност за избор. Ако всичко завърши по план, няма да има нито една жертва, а за „невинността“ нека не говорим...

(Следва)
Феранте Пала

УРОЦИТЕ НА ИСПАНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ

CNT участва в правителството

» » » продължава от страница 9

отстраняването на министъра на РОУМ.

Пред такава трагична равностметка на пораженията се оказва CNT в Каталония в края на 1936 година! Тези поражения не се дължат на колективизацията, чрез която работниците постигат и консолидират първите си победи. Пораженията на работниците са резултат от успеха на политиките да си прехвърлят една по една всички власти, които дотогава се намират в ръцете на тружениците и правят невъзможно правителството (и по-общо казано държавността), и да се изтръгнат от своята заслужена агония. В края на 1936 г. Компанис вече е господар на положението, но плаща тази си победа с много висока цена: той кляка пред сталинистите и стоящите зад гърба им агенти на Москва. Ако тогава CNT би останала далече от политическите борби, тя би могла да извлече предимствата от такава ситуация. Тя обаче плава в океан от компромиси и отливът я отнася твърде далеч от заветния пристан. Има ли нещо по-съкрушително за едно революционно движение от това неговите оселели ръководители да ка-

жат като Гарсия Оливер: *“Комитетите на работническите милиции бяха разпуснати, защото сега правителството представлява всички ни?”*

През това време в Мадрид, Ларго Кабалеро наследява Хирал като министър-председател и си поставя за първостепенна задача да създаде функциониращо правителство. Седмици преди това *“масите гравитираха около организациите на работниците, заслепени от своите революционни завоевания, или се намираха по фронтовете, за да се бият срещу общия враг”* пише Пейрац и добавя: *“За да се спаси правителството и по-общо принципът на властта, трябваше да ѝ се създаде престиж с лозунги и един човек. Лозунгите можеха да се импровизират, а на човека „да му се подаде оставката“ след като положението бъде овладяно. Важното беше да се намери формулата, която позволява да се реконструира държавният апарат, за да му се поверят юздите на управлението, чиято главна роля е да разоръжи народа и да го принуди да се подчинява. С една дума, да се постави усмирителната риза на Революцията”*.

Ларго Кабалеро е този човек на „провидението“. Той е един от шефовете на домини-

рания от социалистите синдикат UGT и един от „екстремистите“ на социалистическата партия, който се ползва с уважението на хората в CNT. Неговата първа грижа е да върне престижа на разпадащите се републикански институции и да вдъхне нов живот на държавността, за да направи възможно това, което предишните правителства са неспособни да постигнат: милитаризацията на работническите милиции, реорганизацията на армията, поемането на контрола върху нея от правителството, едновременно с разоръжаването на тила. Лозунгите не е трудно да се намерят: необходимост от дисциплина и единно командване в отговор на пораженията по фронтовете; необходимост да се върви напред и – преди всичко – да се спечели войната. (Коментар на автора Върнън Ричард: *“Поведението на шефовете на CNT-FAI спрямо политиките осветлява по интересен начин тяхната оценка за политиката. Кабалеро, наравно с Компанис, е отговорен за изпращането на анархисти в испанските затвори, но никой от партиите не приема това със срам или съжаление. Това се възприема като част от „политическата игра“, в*

която никой не изпитва ненавист към другия участник в нея. Така през юли 1936 г. CNT в Каталония декларира вярата си „в думите на един демократичен каталонист (Компанис)“, а при свалянето на кабинета през май 1937 г. отказва да участва в централно правителство, в което Кабалеро няма да бъде министър-председател. Може само да констатираме, че дълбоко в душите си ръководителите на CNT-FAI са станали политици...”)

Отговорът на CNT на кабинета Кабалеро е национален пленум на регионалните комитети в средата на септември, когато в Мадрид е предложено конституирането на „Националния съвет на отбраната“ като *“Национален организъм, упълномощен да поеме функциите на ръководството в сферата на отбраната и на консолидацията в областта на политиката и икономиката”*.

Както вече отбелязахме, този Съвет е упълномощен „да създаде задължителна военна служба“. С други думи „Съветът“ е един дегизиран министърски съвет, макар и да се представя за революционен. На 4 ноември четиримата членове на CNT влизат в правителството на Каба-

лери: Хуан Лопец и Хуан Пеуро като министри на търговията и индустрията, Федерика Монсени – на „народното“ здраве – и Гарсия Оливер – на правосъдието. Никой от тези министри не е в състояние да докаже, че през шестте месеца, в които изпълнява функциите си, присъствието му в правителството е допринесло по някакъв начин да се подобри военното положение. Хуан Лопец отбелязва невъзможността да се направи нещо в икономическата сфера, когато портфейлите на търговията и индустрията да са в ръцете на синдикалисти, а земеделието и финансите – в ръцете на един сталинист и на един десен социалист. Федерика Монсени признава публично, че участието на CNT в правителството е фалит и единствено Гарсия Оливер изпада в екстаз, когато описва постигнатите от министерството на правосъдието резултати. Може би щеше да е по-малко ентузиазизиран от „революционните си успехи“ в областта на криминалогията, ако беше прочел труда на умерения, но добросъвестен критик на затворническата система в капиталистическа Англия – Джон Хаяръг. •

(следва)

ИСТОРИЯ

Социология на „социализма“

ИНТЕРНАЦИОНАЛНОТО И СОЦИАЛНО СТАТУКВО НА „НРБ“ И ИЗХОДЪТ ОТ НЕГО

» » » продължава от миналия брой

16) При развитие на събитията по втория вариант на първия сценарий, нашето бъдеще се очертава от румънския или югославския пример. Това обаче едва ли може да се очаква от нищожествата в днешното политбюро, чийто първи секретар беше протеже на Червенков, преди да го предаде. Започнало карьерата си „след 9-ти“ в милиционерските шпицкоманди, то служуваше на „силните на деня“, усвоило от тях „фундаменталния принцип“ в българската политика – да се държиш за властта с цената на всяка мръсотия и с безкористната помощ на поредния наемател на романовите палати. (Пред събрание на партийния актив в зала „Универсиада“, след преврата в Москва, с който Хрушчов бе заменен от Брежнев, Живков изрази сервилността си към новия господар и готовността да му служи по следния начин: *“За нас, другари, няма значение кой управлява в Кремъл – Ленин, Сталин, Хрушчов или Брежнев. Вчера, днес и утре, ние сме и ще бъдем винаги с СССР!”* Тези думи са били посрещна-

ти с „бурни аплодисменти, преминаващи в овации“ от сборището партийни внуци на баи Ганя. За подобна вяност, завършила с поредната национална катастрофа, регентите, начело с Боздан Филов, министри и депутати от III-то царство бяха разстреляни.) Затова няма смисъл да обследваме душите и образите или поведението на върхушката, нито това на евентуалната ѝ смяна от новото поколение партийци с техните интриги, препъвания и блъскане с лакти пред вратите на висшата власт в надпревара кой пръв да занесе ибрика на „прославения маршал на югославските народи“. Подобен обрат „ала Тито“ е още по-малко вероятен. Все пак ще подчертаем, че едно таква „завоюване на независимостта“ от подобни „герои“ би улеснило нашата борба, защото противниците на революционните методи и средства ще се лишат от главния аргумент в своята пропагандата – плашилото на съветските танкове и дивизии, което те размахват непрекъснато от Унгарската революция през 1956 г. насам. Тогава единственият враг би бил „собствена-

та ни“ номенклатура и нейната диктатура, поддържана със заемите на западните банкери и бакали, и породената от „независимостта“ патриотарска вълна на най-ретрограчните слоеве на интелегенцията и работниците.

2) Ако парализъм, пълното корумпиране, деградиация и страх от класовата борба оставят партийното бласто неподвижно (което е най-вероятното за една партия, която продължава да счита Георги Димитров за велик, Вълко Червенков за интелектуалец, а Тодор Живков – за двесте едновременно), инициативата може да премине у масите и в общи линии ще се изправят пред две възможности:

2а) Ако в навечерието на промяната не съумеем да постигнем революционно единодействие между физическите и умствени работници, пак ще имаме два подслучая:

2а') Полски вариант, при който избухналото работническо въстание бива посрещнато с апатия, неразбиране и дори със страх от интелегенцията. Тогава съвзелата се от уплахата си държавнокапиталистиче-

ска класа може да смаже със „собствени“ сили започващата революция.

2а'') Съветски вариант – при офанзива от страна на интелегенцията и инертност на работническата класа, породена от недоверието ѝ към въздушните и „възвишени“ искания – „неутрализиране на инакомислещите“ с помощта на полицейски и съдебни процедури.

И в двата подслучая резултатите ще бъдат гребни отстъпки и реформи от страна на победителите и отчаяние у победените с отлагане на революционното решение до следващия върхов момент на кризата.

2б) Ако успеем да постигнем предварително революционното единство на работници и интелегенти, възможните варианти са:

2б') Унгарски с „плебейска разправа“ с партийната върхушка и нейните опричници от „органите за сигурност“.

2б'') Чехословашки с преобладаващо влияние на интелегенцията.

Но и в двата случая, при очертаната във времето перспектива (през следващото десетилетие), възможностите на Кремъл да се намеси ще бъдат нищож-

ни, клонящи към нула. По две причини:

• *Вследствие аналогични процеси на разложение на силите на режима и революционизиране на работническите, войнишки и интелегентски маси на така нар. СССР и*

• *поради непрекъснато растящия натиск на Китай върху далекоизточните граници на СССР и страховете от верижна реакция в въстанията в Източна Европа.*

Независимо от това, че тези две причини оттук нататък могат само да увеличават тежлото си в предстоящите исторически събития (румънският случай е показателен в това отношение), ние не можем да строим стратегията си върху най-благоприятния вариант и, ако е необходимо, трябва да сме готови да водим въстанията на бой *не на живото, а на смърт с империалистическите армии на Кремъл, зовейки техните войници да обърнат оръжията си срещу общия враг – държавнокапиталистическата класа на империята и нейната диктатура!* •

Георги Константинов
юли-август 1973 г.
Бежански лагер Падричано,
Италия

АД ПОДНЕБЕСЕН

Три месеца свобода в Китай

Бунтовете в КНР са нещо обичайно, особено в дълбоката провинция, откъдето рядко пристига информация за случващото се. Поводи – достатъчно. Отнета земя, произволно съборени къщи, полицейско насилие.

Случилото се в градчето Укан обаче е уникално. Жителите му прогонват местната партийно-държавна власт, създават собствени органи за самоуправление и издържат тримесечна обсада. Може да се каже, че за първи път в държавнокапиталистически (това е истинското определение на режима, наричан от самия себе си, а и от либералните му опоненти „комунистически“) Китай се появява свободна зона с гражданско самоуправление, основано върху естествената човешка солидарност.

Укан по наши мерки минава за градче, но за китайските стандарти то е селце – едва 12 хиляди души, с основен поминък риболов. Разположено е на брега на морето, в една от най-развитите провинции – Гуандун. След победата на бунта правителството се мъчи да реши „проблема“ со кротце и со благо, защото клетект би развалил репутацията на „благоприятния за инвестирание регион“, но основ-

ната причина се крие в престоляния през есента на 2012 г. партийен конгрес и смяна на висшето ръководство. Затова Пекин гледа да запази страната „стабилна“ на всяка цена.

В КНР, с редки изключения, не съществува частна собственост върху земята – властите я дават под аренда. Използвайки служебното си положение, партийният секретар и председателят на селския съвет (аналогът на кмет у нас) в Укан развъртели търговия с правото за ползване на терени – за промишлени предприятия, хотели и курортни обекти. Тук е мястото да се спомене, че от 1988 г. в КНР съществува система за преки избори на местните органи, но винаги досега гласуването е ставало формално. До началото на въстанието уканските управници успяват да продадат близо 90 на сто от селскостопанските земи от землището на селото. Една от сделките достига 110 милиона долара, като парите са присвоени от началството, а на жителите раздават „компенсации“ по 80 долара на човек. Междувременно местните овластени големци и тяхното обкръжение се обзавеждат със скъпи коли, строят си резиденции, отварят си банкови сметки

Жителите на Укан прогонват властта и издържат тримесечна обсада.

и си купуват луксозни вили в Хонконг.

Взмутените селяни пишат жалби до различни институции, на които обаче никои не обръща внимание (и кой ли би обърнал, след като това е обичайна за властта практика; иначе не е власт, а тя не само в КНР е крадлива и свирепа) и това подклажда недоволството, докато през септември миналата година в Укан не избухва бунт и не започват сблъсъци с полицията. Хората прогонват официалната власт и съставят комитет за самоуправление, канят чуждестранни журналисти, младежите успяват някак да съобщят за събитието в интернет.

През декември властите решават да прекратят „безобразието“ и арестуват петимата делегати от комитета за самоуправление. Единият от задържаните, 42-годишен мъж, умира в ареста

„от инфаркт“ според официалната версия, но роднините на починалия твърдят, че е бил изтезаван.

Въстаниците отвърщат с барикади по пътищата към селото, обкръжено от полицейски части. Балансирането на ръба на малка гражданска война продължава до началото на януари. Тогава в бунтовното село изненадващо пристига заместник секретаря на партията от провинция Гуандун, който заявява, че хората имат право, временно признава пълномощията на комитета за самоуправление, обещава разследване на злоупотребите и смъртта на арестанта (чието тяло още не е върнато на близките му). За 1 март са назначени нови свободни избори в селския съвет, а за партийен секретар е предложен един от умерените лидери на въстанието. Партията и правителството очевидно предлагат сделка – такава поне е информацията към 25 януари.

Успоредно с преговорите и обещанията за справедливост обаче в Гуандун и в съседните провинции е усилен полицейският надзор над потенциални бунтари, прави се всичко възможно „лошият пример“ да не плъзне и по други населени места, за което

поводи – дал Буга. Надали някой трезво мислец се съмнява, че след време властта тихомълком и поединично ще си отхвърсти на бунтовниците.

Дали обаче преди това „моделът Укан“ няма вече да е развил умове, създавайки всички необходими и достатъчни условия за социална революция? Дано!

ПОСЛЕПИС: много ни се искаше накрая да споменем и някое окуражаващо събитие от България, поне приблизително в духа на „китайския опит“, но коймаи у нас населението принадлежи към сорта „удобно за властта“ и то не само за китайската – то е замръзнало на етапа „писане на жалби“ и няма мърдане нататък. Катунца ли ще е, стачките и протестите в БДЖ, в мините на Марица Изток, на зърнопроизводителите, срещу поскъпването на горивата и проучванията за шистовия газ ли – всяко от тези събития започна с лъвски рев, който много бързо се превърна в покорно кучешко скимтене, при все че господарят даже не бе посегнал към камшика – за разлика от китайските си „колеги“, които никак, ама никак не си поплюват. •

Редколегия на СМ по материали от echo.msk.ru/blog/golovnin/852183-echo/

АНАРХИЗЪМ ИЛИ КОЛАБОРАЦИОНИЗЪМ

Изкушението на общоделството

ЗА УБЕДЕНИЯ АНАРХИСТ НЯМА „ОБЕДИНЕНИ УСИЛИЯ“ С НЯКОЯ „СРОДНА ПОЛИТИЧЕСКА СИЛА“

Продължават протестите в Москва, Петербург и още няколко града в Русия. Хората протестират срещу изборните измами. Математици и социолози нагледно доказваха подмяната на вота. Ако се построи графика, по хоризонталната ос избирателната активност в проценти, а по вертикалната – бройката избирателни участъци, кривата прилича на камбанка. Камбановиден изглед имат и графиките с аналогични данни от изборите в толкова различни страни като Бразилия, Швеция и Полша. Графиката с руските избирателни данни обаче прилича на кресло – с висока облегалка в областта на големите проценти гласували граждани. Такова разпределение не може да се получи другояче, освен при измами с бюлетините или при принуда на гласоподавателите да участват, макар то да е само право, не и задължение. Тъкмо заради това по улици и площади излизат възмутени хора.

Интересното е, че и в българските скорошни избори се наблюдава такава „облегалка“ – броят избирателни секции, където е отчетена 100%, е ненормално висок, макар и не толкова драстично. Но понеже става дума за местни из-

бори, влиянието на „стопроцентните“ секции е определящо за това кой ще победи и кой ще изгуби напреварата за пост в държавната администрация. Само че у нас протестите срещу това бяха рехави.

И така, в Русия се надига протестна вълна. Вече не само политически, но и социално мотивирана. Сред руските анархисти продължават споровете дали да се включат в уличните акции, или не. Като че ли се стига до разбирането, че развяването на черното анархистко знаме редом с флаговете на националисти и други държавофили е нещо повече от недоразумение, направо безпринципност. Повечето протести настояват за нови избори, докато ние, анархистите, смятаме изборите за камуфлаж на диктатурата на държавата и капитала, поради което не сме съгласни на нищо помалко от пряка демокрация, самоуправление на народа без посредници (политици, чиновници, както и мутроолигарси, представители на икономическата власт). Така руските другари или се опитват да провеждат свои отделни акции (моментално пресичани от полицията), или, без да

афишират присъствие, кръстосват сред тълпите и агитират очи в очи за своята кауза.

Уви, немалък брой анархисти обаче смятат, че е допустим временен съюз с т. нар. „леви“ политически формации, фактически наследници на болшевиките. Надгъхани с марксистки буламач младежи, бивши съветски държавни служители от низшия ешелон, просто ностализици по отминалото величие на империята СССР. Какво общо имаме с тях? Привържениците на идеята за „общо дело“ отговарят: поне донякъде пътят ни с тях съвпада. Други наши другари пък съзират временни съюзници в либерално-демократичните среди.

Жестока самозаблуда.

Показателно е, че в руския сегмент на интернет се обсъжда писание, озаглавено „Декемврийски тезиси“. Все същата програма за „пролетарска диктатура“. Едната от точките е пълна амнистия за всички затворници. Обяснението е пределно откровено: по този начин необолшевишките „революционери“ (чети: политически превратаджици) ще спечелят за каузата си вчерашните обитатели на занданите, а

самите килии ще се освободят, за да поемат „нови клиенти“.

Ето това е, другари. Проблемът не е само руски, у нас също има почва, има и мераклици да сътрудничат болшевицици. В същото време „левите“, с които искате да правите тактически съюзи, вече планират мястото ви – зад решетките. С обвинение в контрреволюция. Маркар съишките контрреволюционери да са те самите, след като се стремят да загряват властта и с нейната сила да ни водят към светло бъдеще, използвайки методите на капитализма в неговата най-свирепа форма – монополистичния държавен терористичен капитализъм. По образеца на Северна Корея, където по тамошната телевизия съвсем сериозно говорят как хиляди свраки кацнали около мавзолея на починалия вожд, а в очите им имало едри сълзи... кой знае с какво са обгазили горките птици, за да им простълят очите. На нищо друго последователите на Маркс, Ленин, Троцки, Сталин и Мао не са способни. Защото са убедени, че новият свят задължително се износва „в недрата на капитализма“ и от тях се ражда. Това

е глупост или по-лошо – дематогия. От гнилата утроба на държавността и капитализма ще се пръкне пак властническа система, но не и свободно общество. Тук нямаме трансформация от рода на превръщането на гъсеницата в пеперуда, да не говорим за коравите пелени на какавидата на „революционната диктатура“. Отрочето на експлоататорската утроба може и да има лъскава и шарена кожа на „демократични“ и „либерални“ права и „свободи“, но сърцето ще е безмилостно студено като у родителя, мозъкът ще е програмиран за тирания, а ноктите – все така остри и смъртоносни, дори да се прибират в меки възглавнички.

Властта поражда власт, неравенството – пак неравенство. Не селекция на нови породи капитализъм и държавност, а евтаназия на чудовището е необходима, за да могат да се развият потисканите и деформирани досега естествени човешки импулси за солидарност и взаимно погаждане, които сме наследили от предците си, стагни животни. И чак тогава можем да говорим за гъсеници и пеперуди.

Христо Николов

НИЩО НЕ Е ЗАБРАВЕНО

Гробарите

Около смъртта на севернокорейския диктатор Ким Чен Ир почти всички телевизии по няколко пъти излъчваха потресаващи картини – как целият корейски народ под строй оплаква своя вожд... Но ето че, след почти две седмици, пак от нашите медии научаваме, че имало някои, които не плакали... достатъчно. За което ги очаквал шестмесечен престой в концлагерите. Само че precedentът съвсем не е от Северна Корея! Претендуираме за първенство:

През 1949 г., на 2 юли, почина нашият „вожд и учител“ Георги Димитров. Малко след тази дата в концлагера „Богданов дол“ започнаха да пристигат внушителни групи нови „питомци“. Започнахме да се питаме кои са новористигналите: вече почти всички „врагове на народната власт“ – земеделци, троцкисти, анархисти, фашисти, царкумовци, легионери, ратници, бранници, бивши полицаи, бивши офицери от царската армия, бивши министри, народни представители...

бяха прибрани! Оказа се, че в деня, когато „вождът“ хвърлил топа, някои не плакали, други се веселили, трети правили сватби и други веселби... Та затова били прибрани. Ние взехме да им викаме „гробарите“. Да, но сега, като научаваме, че корейските гробари ще бъдат в лагерите само по шест месеца, казвам си: блазе им. Защото нашите гробари изкараха точно по три години.

Така че съветвам нашите граждани да плачат и когато не трябва. •

Александър Наков

ВЕЧЕ И В КНИЖАРНИЦА „НИСИМ“

Анархистка литература можете да намерите вече и в книжарница „Нисим“ на бул. Васил Левски 59 в София на обявените в каталога цени.

ПОЛЕЗНИ КНИГИ НА НИСКИ ЦЕНИ

КНИГИ:		
1. Основи на безвластието – Г. Хаджиев	1 лв	
2. Национално освобождение и безвластие – Г. Хаджиев	1 лв	
3. Вчерашни, днешни и утрешни проблеми – Г. Хаджиев	1 лв	
4. История на безвластническото движение в България – Г. Хаджиев	1 лв	
5. Моя път (спомени в два тома) – Г. Хаджиев	2x1 лв	
6. Феноменът Махно – П. Аршинов	1 лв	
7. Заблужденията на марксизма – Пиер Рамю	1 лв	
8. Събитието на века – анархистическа Испания – Г. Левал	1 лв	
9. Взаимопомощта – фактор на еволюцията – П. Кропоткин	1 лв	
10. Краят на държавата и капитала – Г. Константинов	3 лв	
11. С думи вместо с куршуми – Г. Константинов	5 лв	
12. Възможна ли беше съпротивата срещу ДС? – Г. Константинов	3 лв	
13. Национализъм и култура – Рудолф Рокер	2 лв	
14. Национализъм и култура – Рудолф Рокер том II	5 лв	
15. Избрани страници за и от него – Михаил Бакунин	2 лв	
16. Барутни (по)мисли – Г. Константинов	5 лв	
17. Хляб и свобода – П. Кропоткин	4 лв	
18. Ставайте, робове – Г. Константинов	5 лв	
19. Досие на обект №1218 – Александър Наков	2 лв	
20. Спомени за израстването – Христо Колев ГОЛЕМИЯ	6 лв	
21. Адски калейдоскоп (в два тома) – Г. Константинов	2x5 лв	
22. Преобразуването на обществото или екоанархизмът – М. Букчин	5 лв	
23. Един проект за социална революция – ФАФ	2 лв	
24. Спомени – Стоян Цолов	5 лв	
25. Статии – Георги Божилов	10 лв	
26. Христо Ботев – Евгений Волков	5 лв	
27. Живот под черен небосвод – Георги Божилов	7 лв	
28. Напред и ако пътят води към Голгота! – Георги Константинов	7 лв	
29. Свободата, Санчо, е велико нещо! – Георги Константинов	7 лв	
30. Спомени за бъдещето – Желязко Петков	5 лв	
31. Последните Чапая – Никола Тенджерков	5 лв	
32. Достоевн живот – Трифон Терзийски	4 лв	
33. Лични откровения – Георги Божилов	7 лв	

БРОШУРИ:

1. Стопанисването на земята – Г. Хаджиев	0,50 лв
2. Проблемът за организацията на анархизма – Г. Хаджиев	0,50 лв
3. Що е анархизъм?	0,50 лв
4. Отговор на една вярваща – С. Фор	0,50 лв
5. За общината	0,50 лв
6. Федерализъм и централизъм – Рудолф Рокер	0,50 лв
7. Крахът на руския гържавен комунизъм – Рудолф Рокер	1 лв
8. Килифарево народно въстание и килифарева чета	1 лв

Тези книги и нови заглавия можете да купите от антикварната книжарница на пл. „Славейков“ №7. Някои от тях могат да се намерят и в книжарницата на бул. Дондуков срещу Първа английска гимназия. Същите още могат да бъдат поръчани и изпратени от Александър Методиев Наков, Перник, ул. „Република“ №4, тел. 076-631 388.

АНАРХОКАЛЕНДАР

- На 01.02.1931 г. в Хасково излиза брой 1 на бюлетина на земеделската анархосиндикална конфедерация „Власовден“.
- На 05.02.1894 г. в Париж е гилотиниран анархистът Огюст Ваян, хвърлил бомба по време на заседание на френския Парламент.
- На 06.02.1878 г. революционерката Вера Засулич извършва неуспешно покушение срещу генерал Трепов, началник на Охранката.
- На 07.02.1942 г. в съветския ГУЛАГ е убит българският анархист Желю Грозев Тилев.
- На 08.02.1921 г. в град Дмитров умира теоретикът на анархизма Пьотр Кропоткин.
- На 09.02.1618 г. италианецът Вириан е осъден да бъде изгорен жив като „безвластник“.
- На 10.02.2005 г. в София след дълго боледуване умира анархосиндикалистът Никола Младенов, дългогодишен политически затворник при монархическия и болшевишкия режим, участник в испанската гражданска война 1936-1939 г.
- На 11.02.1991 г. в София умира анархистът Идаки Христов, концлагерист от Богданов дол и Белене.
- На 13.02.1893 г. в село Бобошево е роден анархистът Александър Сапунджиев, деец на ФАБ, редактор и публицист.
- На 14.02.1894 г. в Ямбол е роден анархистът Георги Василев Шейтанов, поет и публицист.
- На 15.02.1907 г. в София под редакцията на Михаил Герджиков излиза брой 1 на анархистическия вестник „Свободно общество“.
- На 16.02.1844 г. в Лондон е роден анархистът Джеймс Гийом, деец на Първия Интернационал, историк.
- На 16.02.1901 г. в Хасково е роден анархистът Делчо Василев Демидев, писател, поет и публицист.
- На 19.02.1873 г. край София е обесен Васил Левски.
- На 18.02.1924 г. на улица „Доростол“ в София, след седемчасово сражение с полицията, загиват анархистите Георги Лазаров Георгиев и Иван Димитров Минчев.
- На 20.02.1931 г. във Франция умира анархистът Димитър Бъхов, организатор на Килифаревската анархистка чета (1923-1925).
- На 21.02.1974 г. умира писателят и поет Лалю Маринов (Ламар), поет, хуморист и сътрудник на анархистки издания.
- На 23.02.1924 г. в София, под редакцията на Кирил Радев, излиза брой 1 на анархистическия вестник „Зов“.

era.a-bg.net

ЕВОЛЮЦИЯ, РЕВОЛЮЦИЯ, АНАРХИЯ - предаване за свободен живот

Екипът поднася „малки новини“ и представя света през очите на хората, които обичат свободата си и уважават нуждите на останалите. В предаването участват активисти от различни социално ориентирани организации на български младежи – студенти, анархисти, еколози, но тези, на които разчитаме, за да бъдем интересни и уникални, са слушателите. Всеки може да се свърже с екипа на предаването чрез скайп или чрез форума, а ние се стараем да не оставим неизразена позиция по време на живото предаване. Предаването се излъчва всеки четвъртък от 20:00 часа по местното радио на безвластниците. Когато няма живо предаване, на този адрес се въртят автоматични записи. Цялото съдържание на предаването излиза предварително на сайта, а ден-два след излъчването можете да чуete запис от него. •

Помощи за „Свободна мисъл“

1. Читател	10 лв
2. Георги Константинов, София	100 лв
3. Никола Антонов, Благоевград	100 лв
4. Никола Александров, Мангра	10 лв
5. Александър Наков, Перник	10 лв

БАНКОВА СМЕТКА В ЛЕВА (IBAN):

BG86 UBBS 8261 1010 0473 10

Т Б ОББ АД, КЛОН ПЕРНИК
ФАБ БЛАГОДАРИ ЗА ОКАЗАНАТА ПОДКРЕПА!

Вестник „Свободна мисъл“ не печели от реклами или обяви и не е спонсориран от никакви патриотични бизнесмени и затова не изплаща хонорари. Редакцията приема материали, написани грамотно на стандартни машинописни страници – 30 реда на страница, 55 знака на ред или набрани на компютър. Всеки автор носи отговорността за съобщените факти и твърдения!
Ръкописи не се рецензират и не се връщат!

сайт на ФАБ: www.anarchy.bg
сайт на „Свободна мисъл“: sm.a-bg.net
имейл на ФАБ: fab@a-bg.org

телефон за връзка с ФАБ

0896 613 727

адрес на редакцията

София, ЖК Надежда, пощенски клон 1220, пощенска кутия 59
отговорен редактор **А. Ванчев**
предпечатна подготовка **Свободна мисъл**

АБОНАМЕНТ 2012 СВОБОДНА МИСЪЛ

Драги читатели, Абонаментът за вестник „Свободна мисъл“ МОЖЕ ДА СТАВА ДО 15-ТО ЧИСЛО НА ВСЕКИ МЕСЕЦ ВЪВ ВСИЧКИ пощенски клонове на страната. За 1 година – 6,00 лв; за 6 месеца – 3,00 лв; за 3 месеца – 1,50 лв. Цена на един брой – 0,50 ст.

